

VŠERS působí v Příbrami

Město Příbram se nachází na úpatí Brd 60 km jihozápadně od Prahy a první písemný pramen potvrzující existenci města je z 20. června 1216. V polovině 14. století byl majitelem Příbrami a zdejšího panství arcibiskup Arnošt z Pardubic, který na místě původní dřevěné tvrže dal postavit kamenný hrádek, jádro dnešního Záměčku – Ernestina, ve kterém se dochoval gotický arkýř – presbytář kaple s žebrovou klenbou.

20. 11. 1579 císař Rudolf II. Habsburský, udělil Příbrami titul královského horního města.

Perspektivy budoucího rozvoje, jimiž žila Příbram 19. století, se postupně měnily v nostalgické vzpomínky na svou slavnou minulost. Svatá Hora zůstávala nadále cílem četných procesí. Příbram si také zachovala množství škol až po Vysokou školu báňskou.

Polovina dvacátého století znamenala v dě-

jinách Příbrami obrat k horšímu. Rozvoj těžby uranu byl důležitý v obraně socialismu před kapitalismem v dimenzi studené války a zisky z této těžby odplývaly do Sovětského svazu. Ve městě vyrostla socialistická architektura a kolem šachet a stavenišť se tyčily bariéry z ostatních drátů, s hlídkovými věžemi, na nichž ozbrojení dozorcí bděli nad otrockou prací trestanců (i politických). Činnost Vysoké školy báňské v Pří-

Imatrikulace studentů na detašovaném pracovišti VŠERS v Příbrami

brami byla ukončena. Kulturní úroveň města upadla. Ze Svaté Hory byli roku 1950 odvezeni její řádoví správci redemptoristé.

Dnes čtyřicetitisícové město již není městem hornickým. Zůstává městem poutním a památkem bohatých hornických tradic, střediskem vědeckého bádání o dějinách uranového průmyslu a o historii třetího, protikomunistického

(Pokračování na straně 3)

Pozvánka na konferenci se zahraniční účastí

„PROMĚNY POLITICKÉ KULTURY V ZEMÍCH EVROPSKÉ UNIE“

kteřou dne **21. dubna 2005** pořádá
VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, o. p. s.
A KONRAD-ADENAUER-STIFTUNG

Konrad-Adenauer-Stiftung

Záštitu nad konferencí převzal: **JUDr. Cyril Svoboda, ministr zahraničních věcí ČR**

Partneři konference: **Jihočeská pobočka České společnosti pro politické vědy, Jihočeská drůbež a.s.,**

Mladá fronta DNES, Nadační fond EMA

Místo konání: Krajský úřad Jihočeského kraje, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice (zastávka MHD U Soudu), sál zastupitelstva. Konference je určena především pro odbornou veřejnost a studenty se zájmem o problematiku politické kultury Evropské unie, pro pracovníky státní správy, regionální samosprávy, pro neziskové organizace i představitele ziskového sektoru.

Program konference:

8:30 registrace účastníků
10:00 prof. Dr. Josef Dolista, Ph.D., Th.D., rektor VŠERS o.p.s.
Zahájení konference
10:15 JUDr. Cyril Svoboda, ministr zahraničních věcí ČR
„Orientace české zahraniční politiky“
10:45 JUDr. Luboš Průša, člen rady Jihočeského kraje
„Politická kultura ve veřejné správě uskutečňovaná městy a obcemi v ČR“
11:15 prof. Dr. Beate Neuss, Technische Universität Chemnitz
místopředsedkyně Konrad-Adenauer-Stiftung
„Od Bonnu po Berlín: Nastala změna v zahraničně-politické kultuře Německa od sjednocení?“

11:45

prof. PhDr. Emanuel Pecka, CSc.,
prorektor VŠERS o.p.s.

12:30 - 14:00

„Česká politická kultura je evropská“
oběd

14:00

odpolední část konference

15:30

vyhodnocení konference, závěrečná diskuse

16:00

závěr

PŘIHLÁŠKA NA KONFERENCI

Jméno, příjmení, titul:

Název organizace:

Adresa:

Telefon (práce, domů i mobil):

E-mail:

Mám zájem o přednesení příspěvku (hodící se označte křížkem):

Ano? Ne?

Název příspěvku:

Příhlášky a příspěvky zasílejte, prosím, e-mailem
slečně Lence Strakové na adresu: strakova@vsers.cz

JAK SE DĚLAJÍ NA OBCI „FINANCE“

V druhé polovině každého roku se obce zabývají rozpočtem na další rok. Někdy je to věc přímo nadlidská. V některých zejména menších obcích se rozpočet dělá tak, že starosta si sedne a uvažuje:

„Máme na příští rok tolik a tolik z daní a vlastních příjmů, co budeme dělat, co budeme stavět, co potřebujeme, na co si můžeme půjčit, na co dostaneme dotaci. Stačíme tuto dotaci prostavět? Když si půjčíme, budeme schopni to splácet?“

Něco navrhne a předloží zastupitelům. Zde mi dovolu, abych tento proces zlehčil a vyjádřil se převážně nevázně. Zastupitelé se pak pohádají o prioritách výstavby, ale nakonec se musí shodnout a schválit rozpočet. S ním seznámí občany obce, kteří podle svého nurelu řeknou:

„To zase ti zastupitelé vymysleli nesmysl. No vždyť to z jejich kapsy nejde, že strejdo?“ nebo „To je dost, že je napadlo konečně vystavět vodovod, jen abych na to nemusel připlácat“, a podobně.

Ve velkých např. statutárních městech to není v principu jiné. Nedělá to ovšem sám primátor ale jeho ekonomický náměstek se svojí družinou (Finanční odbor magistrátu) a přes rameno jim kouká a kontroluje předseda finančního výboru zastupitelstva. A výsledek je také stejný, zastupitelé se pohádají víc, protože jich také víc je a jsou z různých politických stran. Občané jim ve většině případů nevynadají přímo (jen někdy, když je potkají na ulici),

ale prostřednictvím místního nebo, ty hrůzo, celostátního tisku.

Teď ale vážně, jak se postupuje při tvorbě rozpočtu např. už řadu let v Českých Budějovicích. Tvůrci rozpočtu (Finanční odbor magistrátu) vidí na konec celého postupu, kde je dáno, že **rozpočet (vč. financování) musí být vyrovnaný.**

Vstupní data jsou na straně příjmové (úhrn zdrojů) odhadována tvůrci rozpočtu podle státu (zejména Finančního úřadu) – **daňové příjmy, dotace v rámci dotačního vztahu** (v Českých Budějovicích na rok 2005 cca 1,18 mld. Kč) – a podle výsledků minulých let a vlastních prognóz – **nedaňové vlastní příjmy, vlastní kapitálové příjmy, dohodnuté dotace, financování** (240 mln. Kč).

Na straně výdajové se vychází jednak z požadavků na **běžné výdaje všech odborů magistrátu, na příspěvky vlastním příspěvkovým organizacím** (ve městech zejména školy, mateřské školy, divadla, sportoviště), na **dotace za služby podnikatelským subjektům města** (např. Dopravní podnik, bytové hospodářství) a také na **kapitálové výdaje.**

Požadavky na kapitálové výdaje vyplývají z investic plánovaných na 1 rok nebo i více let dopředu a také z okamžitých potřeb – požadavků

investičního odboru. Běžné výdaje, příspěvky a dotace jsou požadovány patřičnými **odpovědnými místy** (odbornými, organizací).

V prvním kole sestavování rozpočtu vždy výdaje přesahují zdroje (letos např. o 240 mln. Kč). Říkáme, že jsou zde zahrnuta „zbožná přání“ nositelů výdajů jak běžných, tak kapitálových. Při projednávání s jednotlivými odbornými magistrátu a organizacemi města, kterého se účastní ekonomický náměstek primátora, předseda finančního výboru zastupitelstva a odpovídající pracovníci Finančního odboru magistrátu, se odstraní nespelnitelná přání a rozpočet se zrealizuje. Pokud ještě tehdy není rozpočet vyrovnaný, je nutno v dalších kolech, aby nositelé výdajů, ale i příjmů, posléze i zodpovědní náměstci primátora snížili své požadavky na výdaje, případně navýšily vlastní příjmy. V posledních fázích se tyto změny projednávají v radě města a vyrovnaný rozpočet předloží k projednání finančnímu výboru zastupitelstva a pak ke schválení zastupitelstvu.

Na jednání zastupitelstva, obvykle v prosinci, kdy se rozpočet schvaluje, někteří zastupitelé se snaží ještě přesunout finanční částky mezi jednotlivými odpovědnými místy. Někdo preferuje kulturu, někdo výstavbu apod. Je však zapovězeno schválit rozpočet nevyrovnaný. Může se však stát (i když v Českých Budějovicích to nebylo), že rozpočet není schválen

a nastupuje od 1.ledna **rozpočtové provizorium** se svými omezeními zejména v oblasti dotací, financování apod. Koalice která zasedá v radě města, řídí hospodaření města a tedy předkládá rozpočet, musí získat na svou stranu, tj. na stranu schválení rozpočtu **nadpoloviční většinu všech zastupitelů**, aby mohla podle takto schváleného rozpočtu pracovat.

Zastupitelstvo také schválí, jaké změny a do jaké výše může rada města provádět (v Českých Budějovicích každá změna do 2 mln. Kč) během roku a co si vyhrazuje zastupitelstvo, pokud to již není vyhrazeno Zákonem o obcích. Tyto změny jsou jak na příjmové stránce (např. nové dotace, více daňových i nedaňových příjmů aj.), tak na výdajové stránce (např. na investici se ušetří nebo nějakou investici je nutno zařadit apod.). Tomuto rozpočtu se pak říká **Upravený rozpočet**, na rozdíl od již jmenovaného **Schváleného rozpočtu**, a váže se vždy k určitému datu. Po celou dobu (od počátku 90tých let) byl v Českých Budějovicích ke konci kalendářního roku vždy Upravený rozpočet o desítky procent vyšší než Schválený rozpočet, v důsledku nárůstu zdrojů během roku.

Ing. Jan Singer, CSc.
předseda finančního výboru
zastupitelstva
Statutárního města České
Budějovice

EDITORIAL

Vážení čtenáři!

Svět je v pohybu a stále se něco děje. Děje se ve veřejné správě i v naší Vysoké škole evropských a regionálních studií. Dnešní vydání časopisu Věc veřejná jsme proto zaměřili na oba tyto naše stěžejní obory, ale trochu jinak, než v některých předchozích vydáních. Najdete zde tedy možná o něco méně fakt a čísel, o to víc ale zamýšlení, úvah i hodnocení. Člověk se prostě musí občast zastavit, zamyslet, aby se dál vydal tou správnou cestou.

První zastavení bude trochu historické. Zkoumáním historických souvislostí vývoje veřejné správy, vývoje demokracie se všemi jejími moderními projevy i vývoje vztahu jednotlivých společenských subjektů se totiž dobereme poznání o možnostech dalších kroků. Učitelé naší vysoké školy i naši odborní a vědecktí spolupracovníci se právě nad těmito otázkami zamýšlejí a nyní svá zamýšlení předkládají i vám k poučení, názoru, a třeba i k polemice.

Zastavení druhé se odehraje u knih a studentů. Za vše dobré v nás vdčíme knize, ale i za možnost čerpat moudrost druhých. Ostatně, studenti se shodují v názoru, že i přes možnosti elektronických médií se jim nejlépe studuje z klasické knihy. A my navíc usilujeme o to, aby i učebnice byla hezkou knížkou. Proto se naše škola intenzivně zabývá ediční činností, vydáváním studijní literatury

a odborných textů. Pokud bychom se pak chtěli něčím pochlubit, bude to jistě recenzovaný časopis pro otázky společenských věd, který naše škola vydává pod názvem Auspicia a který si přes svůj útlý věk získává renomé v odborném světě především díky kvalitě a vědecké erudovanosti svého obsahu z pera předních českých i zahraničních autorů.

Zastavení třetí je u potřeby stále se vzdělávat, což platí pro sféru veřejné správy možná dvojnásob. Abychom mohli své vzdělávací úsilí znásobit, dali jsme se do těžkého díla přípravou žádosti o grant, zaměřené na vzdělávací akce v oblasti obyvatel, ohrožených sociální exkluzí. Do této žádosti jsme připravili pět nových vzdělávacích programů, týkajících se integrace národnostních menšin, osob propuštěných z výkonu trestu, protidrogové prevence, dobrovolnické služby a regulace prostituce. Jejich pomocí budeme usilovat o zvýšení kvalifikace těch, kteří s uvedenými skupinami denně pracují, a tedy o řešení problémů tam, kde je to moc třeba.

Závěrem vyslovujeme velký dík všem přispěvatelům do Věci veřejné, bez jejich zajímavých příspěvků by náš časopis neměl tu vážnost, jakou si vybudovával.

Redakce.

Školský zákon

K 1. lednu 2005 došlo k zásadní změně v oblasti školské legislativy. Byly zrušeny všechny doposud pro školství platné zákony včetně jejich prováděcích předpisů a nahrazeny legislativou novou.

Jsou to zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon a zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících. Oba zákony doplňuje ještě tzv. zákon změnový č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona školského.

Zákony pak v průběhu začátku letošního roku postupně doplní 24 prováděcích vyhlášek a 2 nařízení vlády.

Důvody k této „revoluční“ změně ve školství se dají charakterizovat snahou po modernizaci poplatné nové době, snížením počtu zákonů, zavedením kurikulární výchovy a v neposlední řadě i reakcí na reformu veřejné správy.

Co nového přináší tato změna pro zřizovatele škol a školských zařízení se nyní pokusím stručně charakterizovat.

- ředitel ZŠ, SŠ a VOŠ zpracovává již jen výroční zprávu o činnosti školy za školní rok (ne ekonomickou) a předkládá ji zřizovateli (netýká se MŠ a ZUŠ)
- zřizovatel může provádět hodnocení školy a škol. zařízení podle kritérií, která předem zveřejní
- zřizovatel může povolit výjimku z počtu, stanovenou prováděcím předpisem do 4 dětí, žáků a studentů, v tom případě hradí zvýšené výdaje na vzdělávací činnost školy
- obec přednostně zajistí přijetí do MŠ dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Pokud nelze dítě z kapacitních důvodů přijmout, zajistí obec, v níž má dítě trvalé bydliště, jeho přijetí v jiné MŠ, případně v MŠ zřizované jinou obcí
- obec nebo svazek obcí mohou se souhlasem KÚ zřizovat přípravné třídy ZŠ pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky
- o výši úplaty za vzdělávání v mateřské škole, školní družině, školním klubu, domě dětí a mládeže rozhoduje ředitel (doporučuje se součinnost ze zřizovatelem)
- finanční prostředky školám a školským zařízením poskytuje KÚ v souladu se zásadami stanovenými MŠMT již přímo (ne prostřednictvím zřizovatele)
- ředitele jmenuje do funkce zřizovatel na základě jím vyhlášeného konkurzu, odvolat ho může jen v souladu s § 166 odst. 4 a 5. Pro jmenování a odvolání není již třeba souhlas KÚ
- zřizovatel zřídí školskou radu při základních, středních a vyšších odborných školách dle školského zákona a to do 31.12.2005
- v případě inspekční činnosti a šetření stížnosti předá ČŠI výsledek zřizovateli k dalšímu řízení. Zřizovatel informuje ČŠI o vyřízení a případných přijatých opatřeních
- obec stanovuje školské obvody spádové školy (netýká se mateřských škol)
- školy, popřípadě zřizovatelé jsou povinni uvést do souladu zápis ve školském rejstříku se skutečností do 31.3.2006

Jak se některé tyto novinky projeví v praxi?

Obec například již nežádá o souhlas se jmenování a odvoláním ředitele krajský úřad. Při odvolání ale musí jít jen o ty důvody, které uvádí zákon, jinak je neplatné.

Obec si sama stanoví výjimku pro svou školu v souladu s limitem počtu dětí žáků stanoveným zákonem a v souladu s průměrným počtem dětí a žáků ve třídě upraveným příslušnou vyhláškou.

Obec již nežádá KÚ o souhlas při rušení a slučování škol a školských zařízení.

Obec již nestanoví vyhláškou výši úplaty za vzdělávání a školské služby, naopak tuto měla k 31.12.2004 zrušit.

Obec musí zřídit školskou radu u základní školy nejpozději do 31.12.2005. (Odbory školství pověřených obcí III se s OŠMT KÚ dohodly, že nejvhodnější termín pro zřízení školských rad je takový, aby fungovaly již k 1.9.2005).

Obec může zřizovat školskou právnickou osobu jako alternativní k příspěvkové organizaci.

Novým pojmem ve školském zákoně uvedeným je svazek obcí – ten může být zřizovatelem příspěvkové organizace.

Nově je třeba upravit názvy sloučených škol (např. Základní škola a Mateřská škola) a toto uvést do souladu se školským rejstříkem do 31.3.2006.

Nově se ustanovuje funkce asistenta pedagoga. Ředitel má vyjmenované zákonem činnosti, které provádí ve správním řízení. Odvolacím orgánem proti těmto rozhodnutím je KÚ.

Obec již nerozhoduje o přijetí do mateřské školy a školských zařízení, pokud počet přihlášek převyšuje počet dětí, které lze přijmout.

Obec je povinna zřídit zařízení školního stravování sloužící dětem a žákům škol, které zřizuje.

To jsou tedy některé novinky a změny, které nová školská legislativa přináší. Doporučuji při řešení konkrétních situací s příslušným zákonem vždy vzít k ruce i příslušnou vyhlášku.

Pro správné rozhodnutí považuji rovněž za velmi důležité součinnost obce – zřizovatele s příslušným ředitelem školy či školského zařízení. Korektní partnerské vztahy jsou polovinou úspěchu při řešení jakékoliv situace či problému.

*PhDr. Miloš Beneš
vedoucí odb. školství MěÚ Vimperk*

VŠERS působí ... (Pokračování ze strany 1)

odboje. Začíná uvážlivě těžit ze své nevšední historie i přítomných možností. Zastupitelé města Příbram odsouhlasili, aby Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s. mohla ve městě působit.

Význačné vybrané příbramské osobnosti v přehledu jsou např. tyto: jezuita Bohuslav Balbín; Prokop Ondrák, kněz a katecheta, byl jednou z předních osobností národního obrození v Příbrami; Jan Drda, známý český spisovatel, dramatik a novinář; MUDr. Jaroslav Durych, spisovatel; Julius Glücklich, vysokoškolský profesor, historik všeobecných dějin; Jan Baptista Bárta, OFM, pedagog a teolog; František Gellner, básník; profesor PhDr. Karel Domin, botanik; František Drtikol, příbramský rodák, výtvarník a světoznámý fotograf, malíř, překladatel duchovní literatury.

Od 1.10. 2004 zahájila svou činnost v Příbrami Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s. jako své detašované pracoviště pro kombinovanou formu studia. Vedení školy našlo velké pochopení u státní správy zastoupené starostou ing. Ivanem Fuchsou a jeho nejbližšími spolupracovníky, našlo pak dobré zázemí u ředitele knihovny J. Drdy, Mgr. Václava Chvály a Mgr. Jaroslava Kopeckého.

Studium probíhá každou sobotu a personální zabezpečení odpovídá akreditovaným učitelům v hlavních předmětech studia. Organizací studia a péčí o studenty je pověřena asistentka rektora Mgr. Lenka Šedivá (tel.: 602846974). Studium se koná v krásné a nové Waldorfské škole, jejíž ředitel Mgr. Rostislav Riško je nápomocen provozu školy, sympatií a konkrétním jednáním.

V říjnu bylo přijato ke studiu 28 studentů, současně jich studuje 26. Studium přesně kopíruje kombinovanou formu studia v Českých Budějovicích. Podle mínění studentů v Příbrami je studium náročné. Uvidíme, zda se najdou další odvážlivci, kteří projeví zájem o kvalifikační růst.

Josef Dolista, rektor, dolista@vsers.cz

Vývoj správního práva od stavovského dualismu do současnosti.

Správní právo je v součásti právního řádu, která upravuje veřejnou správu zajišťující provádění zákonů nebo jinou činnost ve veřejném zájmu soustavou správních orgánů. Je činností veřejnou, směřující k naplnění nějakého budoucího cíle zpravidla prostřednictvím správních aktů majících převážně konstitutivní povahu, jimiž se zakládají, mění nebo ruší povinnosti určitých subjektů.

Historické souvislosti vzniku správního práva.

Všechny státy byly vždy spravovány podle určitých pravidel, z nichž některá nesla znaky pravidel právních. Správní právo v modernějším pojetí je jevem historicky poměrně mladým. V dualistickém stavovském státě měl stát k dispozici pouze část veřejné moci. Její těžiště převážně spočívalo v rukou jednotlivců (šlechta) nebo různých korporací (města, cechy, university apod.), kterým náleželo právo vydávat správní normy nezávisle na státu. Byl uplatňován systém jednotného práva, přičemž téměř neexistoval rozdíl mezi soudy a správními úřady. Proto se obecně nerozlišují ani věci soudní a věci správní, což platí v té době i o správním a soudním procesu.

Pozdější panovnický absolutismus vytvářel systém zpravidla označovaný jako policejní stát, který potřeboval vykonávat správu aparátem, který by účinně v rámci svého povolání zabezpečoval potřeby státu, zejména ve věcech finančních, daňových a vojenských, a vykonával v těchto a dalších oblastech svrchovanou vrchnostenskou správu. Tento aparát profesionálního úřednictva je hierarchicky uspořádán a podléhá výlučně panovníkovi. Panovník prostřednictvím těchto

úřadů zasahoval do všech sfér života tehdejší společnosti z pozice, že jedná v obecném zájmu, který musí mít přednost před zájmem soukromým. Vzájemné vztahy mezi lidmi i věci trestní byly sice regulovány právem, kdy ve sporných nebo vymezených případech rozhodovaly soudy. Poměry veřejné (politické) jsou z právní úpravy vylučovány – podléhají panovníkovi. Úřady v těchto věcech jednájí podle jeho pokynů vytvářejících postupně (vnitřní směrnice), z nichž poddaným neplynou práva – správní rozhodnutí jsou jednostranně závaznými akty. Opravným prostředkem mohla být pouze prosba o změnu takového aktu, podaná vyššímu úřadu.

Postupem času docházelo k postupným omezením absolutistické moci, kdy pod vlivem teorie nabytých práv a teorie fisku – kdy civilní soudy mohly odsoudit stát jakožto fiskus k náhradě škody, jestliže zasáhl do nabytých práv poddaného. Majetkové zájmy jednotlivců tak i vůči správě nalézaly svou ochranu – nárůstem vlivu teorií o dělbě moci. Během 17. a 18. století tak pozvolna vzniká na soudech nezávislý systém správních úřadů, kdy se postupně soudnictví odděluje od správy, právo soukromé se počíná oddělovat od práva ve-

řejného. Objevují se první zárodky správního práva, které vzniká v 19. století spolu s doktrínou právního státu. Na úředníky se kladou stále vyšší kvalifikační požadavky. Od roku 1766 byla stanovena povinná znalost “věd policejních a kamerálních”. Vyžadovala se postupně i určitá juristická studia.

V Praze přednášel od roku 1766 politické, policejní, obchodní a finanční vědy J.I. Buček, jehož stolice byla v roce 1784 přičleněna k právnické fakultě. Od té doby byly tyto vědy součástí úplného právnického studia. Mezníkem ve vývoji správního práva v českých zemích byl rok 1867, kdy byla v Rakousku ustavena parlamentní monarchie.

Ústavou byla zaručena občanská práva, dále byl položen základ pro zřízení Říšského soudu a správního soudu. Ústavní cestou byl formulován princip oddělení soudnictví od správy. Člověk již není poddaným, ale občanem v právním vztahu ke státu – stát se svými úřady je vázán právem stejně jako občan. Zatím co justiční kodexy byly již v 19. století na velmi vysoké úrovni a patrně dosud nebyly překonány, ve správním právu se tradičně šlo cestou roztržštěných úprav bez jednotné správní politiky. Poprvé bylo správní řízení upraveno vládním nařízením č.8/1928 Sb. o řízení ve věcech náležejících od působnosti politických úřadů – tato úprava vycházela z judikatury vídeňského správního soudu a na ni navazující judikatury Nejvyššího správního soudu. Dalšími podklady pro uvedené vládní nařízení byly jednotlivé právní instituty nacházející se ve

velkém množství právních předpisů nejrůznější právní síly a stáří.

Po změně politického systému v roce 1948 došlo na další právní úpravy. Nejprve nařízení vlády č. 20/1955 Sb. a následně NV č.91/1960 Sb., které mělo pouze 36 paragrafů ustanovení. Poslední, jako velmi zdařilá právní úprava byl zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), jehož platnost ve znění pozdějších předpisů skončí k 31.12.2005. Od 1.1.2006 bude nahrazen novým správním řádem zák.č. 500/2004 Sb., a zák.č. 501/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím nového správního řádu.

Nová právní úprava si jednak ponechává určité osvědčené instituty, ke kterým přibudou další, reagující na vnitřní společensko politický vývoj včetně začlenění do EU a její právo. Všechny změny však nemění nic na hlavním smyslu správního řízení, aby správní orgán poznal před vydáním správního aktu skutečný stav věci, a dále aby eventuální nezákonný či nesprávný akt mohl být v opravném řízení napraven. Správním řízením je dále i postup správních orgánů směřující k nucenému vykonání povinností vyplývajících ze správních aktů, případně jiných forem správní činnosti (uzavírání veřejnoprávních smluv – včetně řešení sporů z nich vyplývajících). S novou právní úpravou dostávají správní orgány do rukou kvalitnější právní předpis, který bude vyžadovat náročnou přípravu pro jeho zavedení do běžné denní praxe.

Mgr. Jan Bláha, KÚ

DEKÁDA ROMŮ

V době nedávno minulé se v bulharské Sofii sešli zástupci osmi států střední a východní Evropy, aby se společně poradili o způsobech řešení problematiky romských menšin, žijících na území jejich států. Tato schůzka vymezila nejbližší desetiletí za „Dekádu Romů“, kdy bude nutno se zabývat uvedenou problematikou s plnou zodpovědností. Mezi těmito státy nechyběla ani Česká republika. Je to přirozené, neboť problematika Romů je úzce spjata i s jejím historickým vývojem. Prvopočátky lze vysledovat již v kronice tzv. Dalimila a nebyla dořešena prakticky dodnes. Studium dostupných materiálů nám pomůže alespoň z větší části pochopit i současnou situaci, kdy názory na uspořádání života našich Romů jsou velmi různorodé s převládajícími negativistickými prvky. Je namístě položit si otázku proč tomu tak je. Romové nikdy neměli vlastní stát, který by jim vstúpil alespoň základ-

ní prvky zákonnosti, práva jako takového a uznané morálky. Jejich chápání života a jeho smyslu je jiné než naše (zde nechci soudit, zda lepší či horší), stejně tak jako jimi podvědomě uznávaná stupnice lidských hodnot. Byli zvyklí na odlišný způsob života, převážně kočovný, měli i svůj způsob získávání obživy, ke kterému nepotřebovali zvláštní kvalifikaci. Z uvedeného vyplývá, že uspokojivé vyřešení vzájemného vztahu majoritního obyvatelstva a uvedené menšiny nebude zdaleka jednoduchou záležitostí, neboť samo stanovení hranice mezi nutným obecným a možným zvláštním je značně složité. To vyžaduje jistou míru vzájemné tolerance, ohleduplnost a pochopení pro problémy druhé strany, která i nám, majoritním občanům, často chybí i v našich vzájemných vztazích. Na druhé straně je pravdou, že

(Pokračování na straně 5)

Dekáda Romů ... (Pokračování ze strany 4)

všichni žijeme v konkrétním státě a na konkrétním místě. Je tedy povinností každého občana, ať příslušníka národnostní majority či minority, dodržovat platné zákony a právní předpisy.

Ve statutárním městě České Budějovice žije podle odhadů 1 800 – 2 000 Romů, ze kterých se však oficiálně k romské národnosti přihlásilo pouze 125 občanů. Postupně se dopracovává přesnější evidence romských obyvatel města. Romskou problematikou se na Magistrátu města zabývají kurátorky pro děti i dospělé, které pomáhají řešit celou sociální oblast včetně problematiky kriminality mládeže a školní docházky, a to osobními návštěvami rodin. Spolupracují úzce s různými kompetentními institucemi.

Doposud nebyla ustavena funkce romského poradce, tento problém je nyní řešen.

Bylo zřízeno několik neziskových organizací, které se měly zabývat buď zčásti nebo zcela romskou problematikou, a to ve všech základních oblastech. Jedná se o tyto organizace:

Nevo Dživipen – vzdělávání romských dětí a mládeže, volnočasové aktivity včetně letního dětského tábora

OS Romů Jižních Čech – organizace přehlídky hudebních souborů

Fotbalový klub FC Romo

OS Terne čave

OS Sar ela

Selesiánské středisko mládeže – vzdělávání, doučování mladých Romů

Jihočeský streetwork – terénní program

Je bohužel smutnou skutečností, že prvních pět organizací pracovalo

jen velmi krátce. Postupem času opadl zájem o jejich návštěvu. Je příznačnou vlastností Romů, zejména mládeže, že nevydrží příliš dlouho u určité činnosti.

Pro další období byla kromě zřízení místa romského poradce na Magistrátu města – sociálního terénního pracovníka, schválena realizace těchto záměrů:

- vybudování Multikulturního centra v Č. Budějovicích, které by mělo poskytovat volnočasové aktivity jak s řízeným, tak s neřízeným programem. V rámci řízeného programu mohou být dětem a mladistvým nabízeny různé zájmové kroužky a vzdělávací kurzy.

- zřízení Romského nadačního fondu – Jihočeská sociální pomoc, který by měl za cíl finančně podporovat rodiny, které se přihlásily k romskému etniku a jejichž příslušnost k tomuto etniku ověřil romský poradce. Při jejich snaze poskytnout svým dětem potřebné vzdělání, a to jak vysokoškolské, tak i středoškolské. Současně s tím motivovat romské rodiny k co nejlepšímu absolvování základní školy jejich dětmi.

Město bude dále sledovat závěry ze shora uvedené mezinárodní akce a bude hledat další cesty ke zlepšení stávající situace, na druhé straně právem očekává i iniciativní přístup druhé strany. Zejména bude nezbytné, aby byli k dispozici takoví představitelé Romů, kteří se těší určité autoritě uvnitř své komunity, se kterými bude možno veškerou problematiku projednávat a řešit.

*Ing. Karel Meruňka, CSc., zastupitel města ČB,
předseda komise rady města pro reformu veřejné správy*

Z HISTORIE KRAJSKÉHO ZŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ JIHOČESKÉHO KRAJE (4. ČÁST)

V prvních třech částech jsme se zabývali historickým vývojem Krajské správy v Čechách od vlády Přemysla Otakara II do období vlády císaře Františka Josefa. V dnešní části uvádíme vznik veřejné správy v nové Československé republice a popisujeme období první republiky.

První zákon nově vzniklého československého státu byl pod č. **11/1918 Sb. z. a n.**, označován jako **recepční norma** proto, že jím byly převzaty (recipovány) jednak všechny stávající zemské a říšské zákony, jednak veškeré úřady samosprávné, státní a obecní. Postupně se hledalo řešení odstranění nedostatků uspořádání převzatého z „rakouské éry“, tedy relativně samostatné územní samosprávy, ale značně prolínající se státní (resp. politické) správou na okresní a zemské úrovni. Docházelo postupně k přijímání pozměňujících předpisů k obecnímu zřízení jako byl například: **zákon č. 75/1919 Sb. z. a n., volební řád**, kterým se vydával řád volení v obcích Československé republiky. Zavedl všeobecné a rovné hlasovací právo do obecních zastupitelstev pro všechny československé občany a zrušil tím většinu dřívějších volebních cenzů i rozdělení voličů

podle jejich společenského a majetkového postavení do voličských sborů (kurií). **Novela k obecnímu zřízení - zákon č. 76/1919 Sb. z. a n.**, změnila především názvy obecních orgánů, upravila pravidla jejich jednání, zpřesnila vzájemné vztahy, postavení jejich členů a veřejných zaměstnanců, vztahy obce a orgánů státní správy.

Prvořadý zájem musel být soustředěn na zformování institucionálních vztahů nové státní svrchovanosti, budované (při nepominutelnosti úlohy T. G. Masaryka) na principech moderního evropského státu. V tomto procesu byla již tehdy akceptována co největší decentralizace ústřední státní moci ve prospěch územní samosprávy (obecní, okresní, zemské). Snahy o zavedení jednotného modelu na celém území Československa (neúspěšně v roce 1920, posléze od roku 1927) se však střetávaly s ovlivňujícími

aspekty v rozdílnosti hospodářské úrovně tzv. historických zemí oproti Slovensku a Podkarpatské Rusi.

Převládalo proto centralistické uspořádání. Zemské a okresní samosprávy v něm měly povahu zemí a okresů jako právnických osob s vymezenými působnostmi hospodářskými a správními, výkon státní správy příslušel úřadům. Upevňování centralizované státní moci na úkor decentralizované samosprávy bylo v tomto období výrazně vyvoláno také potřebou posílit pozice nového státu proti silným separatistickým německým snahám, ke kterým docházelo v národnostně smíšených oblastech (často s převahou německého obyvatelstva). Toto řešení se nepovažovalo za definitivní a další úprava se předpokládala při ustavení **nového obecního zřízení**. K dalším úpravám však nedošlo vlivem politických komplikací, narůstajícího napětí v Evropě a událostech před vypuknutím druhé světové války.

Nejvyšším orgánem moci v nové republice se stal **Národní výbor v Praze**, který vznikl v roce 1916 jako platforma většiny českých

politických stran s úkolem chránit národní zájmy. Podřídil si většinu veřejné správy i další součásti mocenského aparátu. Vydal zákon č. 2/1918 Sb. z. a n., jímž se zřizují nejvyšší správní úřady ve státě československém, bylo zřízeno dvanáct nejvyšších orgánů státní správy, které byly později přejmenovány na ministerstva. Zákonem č. 3/1918 Sb. z. a n., o nejvyšším správním soudě a o řešení kompetenčních konfliktů, tímto zákonem byl zřízen nejvyšší správní soud. I v řadě dalších okresů a obcí vznikaly v roce 1918 národní výbory. Jako trvalá instituce, nezávislá na ústředních orgánech, bez právní regulace nebyly však dobře myslitelné, proto byly ještě koncem roku zrušeny. Zachován byl pouze Národní výbor v Praze, který byl rozšířen o další členy a přeměněn na **Prozatímní národní shromáždění**. Ještě národním výborem byl přijat zákon č. **37/1918 Sb. z. a n.**, což byla **prozatímní ústava**, která upravila soustavu nejvyšších orgánů státní moci, již tvořilo Národní shromáždění (zvané revo-

(Pokračování na straně 6)

Z historie ... (Pokračování ze strany 5)

luční), prezident republiky a vláda. Ústavou byla zrušena zákonodárná moc zemských sněmů (ty byly zrušeny již v roce 1913 a nahrazeny správní komisí). Správní komise v Čechách byla nahrazena **zemským správním výborem**. Ten byl složený ze zástupců politických stran a přetrval až do roku 1928. Na Moravě byl ponechán a vláda dostala právo jmenovat na uvolněná místa další členy, přičemž vycházela z dohody politických stran. Slezský zemský výbor byl zprvu nahrazen zemským správním výborem, který byl posléze rozpuštěn a vláda jmenovala správní komisi. **Okresní zastupitelstva** byla vládou rozpuštěna a nahrazena okresními správními komisemi, které vykonávaly působnost okresního zastupitelstva i okresního výboru. Moravské a slezské silniční výbory byly zachovány až do roku 1928. Novela **obecního zřízení** byla přijata jako zákon č. 76/1919 Sb. z. a n. Ze změn, které přinesla, je třeba předně zmínit, že vytvořila nový systém obecních orgánů a to obecní zastupitelstvo, obecní radu, starostu a komise. Přímou volbou zastupitelstva, které ze svého středu volilo radu a starostu, resp. jeho náměstků. Obecní rada se stala orgánem usnášejícím ve věcech vlastní i přenesené působnosti obcí, pokud nebyly svěřeny zastupitelstvu nebo starostovi. Obce si dále zřizovaly svoje komise, obligatorně pak komisi finanční a letopiseckou. Obce nadále vykonávaly jak vlastní, tak přenesenou působnost. Novela pouze vymezila, které oblasti správy by měly být převzaty buď širšími samosprávnými sbory nebo státní správou (jednalo se o věcné náklady na obecné školství, agendu bezpečnostní, polní, zdravotní a mravnostní policie, stavbu a udržování silnic a chudinskou správu a dobročinné ústavy). K přenosu působnosti nikdy v úplnosti nedošlo.

Reforma veřejné správy v roce 1920

Situace, která nastala v oblasti veřejné správy v poválečném období, si nezbytně vyžadovala zásadní reformu. Vláda resp. ministerstvo vnitra na ní začaly pracovat prak-

ticky již od roku 1918. Přitom se vycházelo zejména z toho, že struktura územní samosprávy musí odpovídat potřebám republiky tak, aby přispěla k integraci jejich jednotlivých celků, byla zajištěna demokracie ve složení a fungování orgánů územní správy, zvýšena efektivnost činnosti a vyřešeny vztahy mezi státní správou a samosprávou. V průběhu několik měsíců trvajících příprav, které provázely bouřlivé diskuse, byla vypracována a předložena řada variant. Diskuse se vedly zejména o tom, mají-li být zachovány historické země nebo vytvořeny menší celky. Jádro sporů přitom netkvělo v mnoha ohledech ani tak v záležitostech věcné povahy, ale mělo ráz spíše politický: strany, které měly tradiční oporu v zemích, prosazovaly jejich ponechání, zatímco ty, které se orientovaly celostátně a vyhovovalo jim centralistické uspořádání, byly pro zřízení menších správních jednotek. V konečné podobě znamenalo přijetí reformy zrušení zemí, třebaže se jejich určitá rezidua zachovala. Nový systém místní správy upravoval zákon č. 126/1920 Sb. z. a n., o zřízení župních a okresních úřadů, který byl přijat současně s ústavou v únoru 1920. Veřejnou správu upravovala **ústava - zákon č. 121/1920 Sb. z. a n.**, zejména ve třetí hlavě pojednávající o moci vládní a výkonné. Ve smyslu ústavy vykonávali státní správu prezident republiky, vláda a ministerstva. **Prezident** měl právo jmenovat některé státní úředníky, vysokoškolské profesory a jiné, byl vrchním velitelem ozbrojených sil. Jinak jeho pravomoci nebyly nijak široké. **Vládě** náležela veškerá moc vládní a výkonná, s výjimkou té, která byla svěřena prezidentu republiky, ministerstvům a jiným orgánům státní správy či samosprávy. **Ministerstva** byla ústředními orgány státní správy, ministři stáli v čele jednotlivých ministerstev a byli členy vlády. **Další ústřední orgány** se specializovanými působnostmi (v čele s předsedy) podléhaly vládě. Např. Pozemkový fond, Státní statistický úřad, Nejvyšší účetní a kontrolní úřad apod. **Odborné státní úřady** neměly samostatné postavení a spadaly pod určitá mi-

nisterstva. Vytvářely si však samostatné dekoncentráty. **Nižší správní úřady** byly ústavou upraveny pouze obecně a jinak organizace územních orgánů měly být upraveny příslušnými zákony. **Župní a jim podřízené okresní úřady** vykonávaly vnitřní správu na území republiky. Okresní úřady (v čele okresní náčelník) vykonávaly záležitosti dosud náležející okresním hejtmanstvím a zastupitelským okresům (silničním okresům) a tu, která jim byla stanovena zvláštním zákonem. Na župní úřady (v čele župan) přešla správa z zemských politických úřadů, zemských sněmů a výborů a činnost, která jim byla svěřena zvláštním zákonem.

Reforma veřejné správy v roce 1927

Vzhledem k tomu, že župní zákon nebyl v Českých zemích uveden v život (realizován byl pouze na Slovensku), zůstala oblast státní správy v podstatě beze změn. Stará zemská místodržitelství a okresní hejtmanství působily nadále pod názvem zemská, resp. okresní správa politická. Proto bylo v roce 1927 přistoupeno k další reformě, která měla změnit župní zákon, ale ve skutečnosti šlo o **novou koncepci místní správy**. Přes bouřlivé diskuse v parlamentu byl v červenci schválen zákon č. 125/1927 Sb. z. a n., o reorganizaci politické správy. Podle tohoto zákona se republika dělila **na země a okresy**. Česká země se v podstatě kryla

s historickými hranicemi, původní Morava a Slezsko bylo spojeny v zemi **Moravsko-slezskou**, dalšími zeměmi byly **Slovensko a Podkarpatská Rus**. V každé zemi bylo ustanoveno **zemské zastupitelstvo**, kde 2/3 členů bylo voleno a zbytek jmenován vládou z řad odborníků. Ze svého středu volilo zemské zastupitelstvo **zemský výbor**, kterému předsedal zemský prezident. Zemské zastupitelstvo také volilo **zemské komise** pro správu a dozor nad zemskými ústavami a podniky. Jejich zřízení bylo obligatorní (byla zřízena pouze jediná, a to pro správu podniků, které byly ve správě nebo vlastnictví Slezska) a fakultativní (např. právní a živnostenská). **Zemské úřady** vykonávaly správu v zemích a byly orgánem druhé instance. V čele byli **zemští prezidenti**, jmenování prezidentem republiky a služebně podřízeni ministerstvu vnitra. Zemští prezidenti měli právo suspenzivního veta vůči aktům zemských orgánů. **Okresní zastupitelstvo** bylo voleno stejným způsobem jak zemské. Jeho předsedou byl **okresní hejtmán**. Zastupitelstvo volilo ze svého středu **okresní výbor**. Politickou správu vykonávaly **okresní úřady** v jejichž čele stál také **okresní hejtmán** jmenovaný ministrem vnitra a podřízený zemskému prezidentu a ministerstvu vnitra.

Ing. Iva Brabcová
odb. asistentka ZSF JÚ
Dr. et. Mgr. Lubomír Pána
odb. asistent VŠERS
pana@vsers.cz

Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s.

a

Česká společnost pro politické vědy

Vás zvou na neformální setkání u příležitosti

1. máje a 1. výročí vstupu ČR do EU

Setkání se uskuteční v neděli 1. května

od 12.30 do 13.00 hodin na

TROJMEZÍ

(Bod, kde se sbíhají státní hranice České republiky, Spolkové republiky Německo a Rakouské republiky.)

Neformální setkání bude zahájeno přípitkem rektora

a předsedy Jihočeské pobočky

České společnosti pro politické vědy.

(Pivo BB originální světlý ležák dodá
Budějovický měšťanský pivovar a.s.)

JAK SE DO LESA VOLÁ, TAK SE Z LESA OZÝVÁ

platí i v případě etického rozměru vztahu mezi státem a podnikateli

Jedna třetina českého exportu míří do Německa, pokud si ale české podniky chtějí udržet toto významné postavení, musí se podle Josefa Hladíka, předsedy Sdružení českých podniků v Německu (VTUD), v německém podnikatelském prostředí etablovat – provádět zde marketing, nabízet servis a otevřít i své zastoupení. Pomocnou ruku zájemcům pak podává právě VTUD (Vereinigung tschechischer Unternehmen in Deutschland e.V. – kontakt www.vtud.org).

České Budějovice – V rámci přednáškového cyklu Profesní etika ve veřejné správě vystoupil na Vysoké škole evropských a regionálních studií, o.p.s., Č. Budějovice, předseda Sdružení českých podniků v Německu, jehož cílem je podporovat české podniky působící nebo chystající se působit v Německu, Josef Hladík. Ten upozornil, že kvalita veřejné správy, pro niž připravuje odborníky právě Vysoká škola veřejných a regionálních studií, je mnohdy jedním z kritérií, které rozhodují o přílivu zahraničních investic.

Nejdříve ke sdružení, jehož jste předsedou. Co můžete českým podnikům nabídnout?

„Zajišťujeme zastoupení ve vztahu k německým státním orgánům i korporacím, nabízíme právní, logistickou, poradenskou a jazykovou podporu, a to především pro malé a střední podniky. Domnívám se totiž, že v tomto oboru mají určitý deficit, například v tom, že podobný servis si nemohou dovolit.“

Jak se prosazují české firmy na německém trhu?

„Jedna třetina českého exportu míří právě do Německa. To je úspěch. Pokud si ale tento podíl budeme chtít zachovat, musí se české firmy v německém prostředí etablovat – vedle zavedení poboček nabízet servis a provádět management.“

A jak se prosazují jihočeské firmy?

„Jsem přesvědčen, že v Jihočeském kraji existuje řada podniků, které mají předpoklad, že uspějí na německém trhu. Chybí jim ale ten, kdo by je na ten trh přivedl a staral se o ně. A to je cíl našeho sdružení.“

Velmi diskutovaným tématem je etika v podnikání. Tvoří se autonomně, nebo ji nějak formuje např. stát?

„Jestliže stát káže něco a činí něco jiného, tak se může spolehnout na to, že podnikatelům se to podaří ještě lépe. Jenom věrohodná politická reprezentace a veřejná správa, to bych rád zdůraznil, má právo a může očekávat adekvátní chování podnikatelské sféry.“

Do jaké míry může ovlivnit činnost státní správy vnímání naší země v zahraničí?

„Světové ekonomické fórum uveřejnilo aktuální srovnání ekonomické konkurenceschopnosti jednotlivých zemí a Česká republika v něm poklesla na 40. místo ze 104 hodnocených zemí. Veřejná správa, respektive její fungování, je nesmírně důležitým faktorem právě i v hodnocení světového fóra. Její kvalita je pro investory vedle nákladů na práci, kvalifikace pracovníků a daňového zatížení kritériem pro rozhodování o umístění investic.“

Když se na celou věc podíváte očima německých podnikatelů, v jejichž prostředí se více jak 30 let pohybujete, co jim nejvíce vadí na českých podnikatelích?

„V Německu je silně rozšířeno mínění, že, na rozdíl od vlastní země, je v České republice korupce velmi častým jevem, ba dokonce předpokladem k dosažení určitého cíle.. Čeští podnikatelé dělají při jednání se zahraničními partnery taktickou chybu, když slibují, že mají tam a tam dobrého kamaráda a ten že to či ono zařídí. Solidní podnikatel se nemůže na nějakého kamaráda svého obchodního protějšku spolehnout. Navíc vzniká dojem, že v tomto státě jsou kamarádi důležitější

než zákony a instituce.“

Často se hovoří o tom, že problémem českých podnikatelů a i Čechů obecně je znalost cizích jazyků.

„Pokud jde o jazyk jako prostředek komunikace, mají čeští podnikatelé samozřejmě vůči svým německým protějškům značnou nevýhodu. Téměř automaticky se vychází z toho, že se jednání nepovedou v češtině. Tím se dostává česká strana a priori do defenzivy. Zvláštním českým problémem je i posuzování vlastních jazykových znalostí i schopností svých spoluobčanů. Při jednáních, ale i v tištěné podobě se často setkáváme s velice nízkou úrovní zvládnutí jazyka. Přitom vím, že podniky vynaloží dost peněz za překlady materiálů, u nichž ale většinou nepoznají, že se jim do ruky dostal naprostý jazykový zmetek. Musím proto upozornit, že bez znalosti cizích jazyků je v určitých situacích citelně omezena schopnost argumentovat a přesvědčovat.“

Jaký další problém, který mnohdy odrazuje případné investory, byste jmenoval?

„K etice podnikání patří spolehlivost, to znamená jistota zákazníka, že se na slíbený termín, cenu, kvalitu může spolehnout. Řada českých podniků se však vyznačuje téměř absolutní nespolehlivostí. Sdělení řemeslníka či podnikatele: kdybych na vás zapomněl, tak se ozvěte, si v tržním hospodářství nechá zákazník líbit jen jednou. Tento problém ještě umocňuje, že v České republice, na rozdíl od Německa, má v porovnání mnohem méně obchodních vztahů písemnou formu. Žádost o písemnou nabídku či smlouvu je často chápána jako projev nedůvěry.“

Jak se to má s tradiční pýchou Čechů na své „zlaté ručičky“?

„Je to i vina české politické reprezentace počátkem devadesátých let, která nebyla schopna národu vysvětlit, že se vrací do úplně jiného světa, než jaký před čtyřiceti lety opustil. Desetiletí tradované české přednosti ztratily částečně na významu – „zlaté ručičky“ jsou v době automatizovaných výrobních procesů v průmyslu překonané a jsou žádané hlavně v kombinaci se „zlatými mozky“, schopnost improvizace je navíc dnes spíše výrazem organizační a logistické neschopnosti.“

Dal by se nějaký ten vroubek vyčíst i německým podnikatelům?

„Musím předeslat, že konkurenční tlak na německém trhu je velmi silný a důsledkem je permanentní snaha snižovat náklady. Německé firmy někdy sahají k následujícímu prostředku: požádají několik podniků v České republice, na Slovensku či v Polsku o vypracování kalkulace na dodávku výrobku či stavebních prací a vědí předem, že žádná z těchto firem zakázku nedostane, neboť tuto kalkulaci použijí jen v dalším kole ve snaze najít podniky, které by jí byly ochotny pobídnout.“

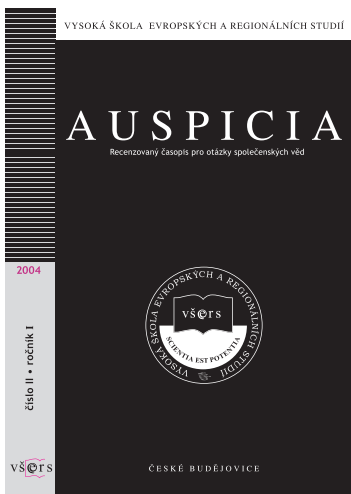
(Pokračování na straně 13)

KNIHA – základ studia

At' jde vývoj jakýmkoliv směrem, základem vědění, souhrnem znalostí i v dnešní době zůstává kniha. Pravda, její podoby se mění s technickým vývojem, to jí ovšem neubírá na významu. A kniha tištěná má zejména pro studenty mnohé výhody, do internetu se třeba nedá čmárat.

Vysoká škola evropských a regionálních studií se v duchu tohoto poznání věnuje ediční činnosti již od svého založení. Nejprve bylo ovšem nutno sestavit ediční plány, plně odpovídající zaměření školy a potřebám studentů, dále oslovit odborníky k sepsání potřebných publikací, celý systém zkrátka založit. Dnes konstatujeme, že se to podařilo a VŠERS rozvíjí široce zaměřenou ediční činnost. Jejím základem jsou samozřejmě studijní materiály, učebnice, skripta, vrcholem pak recenzovaný časopis vysoké školy, vydávaný pod názvem *Auspicia*. Proti zvyklosti začneme právě jím.

Časopis je zaměřen na otázky společenských věd a již jeho první čísla z něj učinila významnou publikační platformu pro přední odborníky z této oblasti. Za vedení před-

sedí redakční rady, rektora VŠERS prof. Dolisty se zde soustřeďuje výkvet bádání v uvedených oblastech nejen z naší republiky, ale i ze zahraničí. Podařilo se kolem *Auspicie* soustředit výkonný tým garantů, zastupujících významné univerzity, vysoké školy a odborné instituce, jako např. univerzitu v Poznani, akademii policejního sboru v Bratislavě, Karlovu univerzitu, VŠE, ale i Krajský úřad Jihočeského kraje, instituce státní správy a další. To se promítá do kvality publikovaných prací, představujících mnohdy špičku současné úrovně daných vědních disciplin.

Významným edičním počinem je vydávání časopisu *Věc veřejná*, zabývajícího se problematikou veřejné správy a usilujícího o rozšíření informovanosti pracovníků veřejné správy nejen o aktuální problematiku legislativy, ale i o přenášení zkušeností z praktické správní činnosti. Časopis tak vedle informací o VŠERS přináší náměty pro konkrétní postupy při správních činnostech, vytváří prostor pro slova zkušených odborníků i řadových pracovníků, uveřejňuje zamyšlení i kritické připomínky.

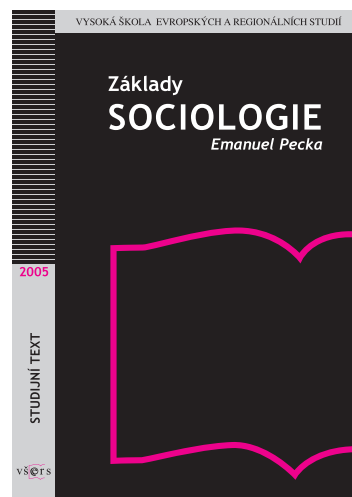
Studenti VŠERS ovšem nejvíc potřebují kvalitní učební texty. Zde se podařilo vytvořit dobré autorské zázemí především na ty obory, kde na běžném trhu literatura chybí nebo je těžko dostupná. K takovým patří např. studijní text prof. Pecky *Základy sociologie*, přinášející podstatné a přehledně uspořádané vstupní informace pro studium tohoto oboru. Významná je i práce doc. Dvořáka *Jazyk jako prostředek komunikace* nebo publikace prof. Ernekera *Základy komunikace*. Komunikační dovednosti jsou totiž pro budoucí manažery veřejné správy, jaké vychovává VŠERS, základním pracovním postupem a jejich znalost je pro ně nezbytná. I když v tomto oboru jistý výběr studenti mají, většina těchto publikací je v knihovnách nedostupná, navíc

námi vydané práce jsou speciálně orientovány právě na potřeby našich studentů, i když poučení v nich najde každý, kdo si bude chtít své komunikační dovednosti rozšířit. To útlý, ale významný studijní text doc. Petra a kol. *Prolegomena k farmakologii drogových závislostí* představuje práci svým obsahem ojedinelou, a proto velmi významnou. Stejný význam a výjimečnost má i naopak rozsáhlá učebnice PhDr. Hály *Úvod do teorie a praxe vězeňství*.

I pro další období má VŠERS připravenu k vydání řadu zajímavých studijních materiálů, vysokoškolských učebnic a dalších publikací. Vedle toho vydá, stejně jako v předešlém období, tematické sborníky k aktuálním problematikám společenských věd, a bude pokračovat ve vydávání *Auspicie* jako vědeckého pilíře činnosti svých partnerů a spolupracovníků, i ve

vydávání potřebného čtvrtletníku *Věc veřejná*. A bude dále dbát i na to, co mnozí oceňují jako naprostou výjimku v oblasti studijních textů a učebnic. Totiž že naše publikace jsou vedle své obsahové hodnoty i hezké na pohled.

mb

OBSAH – AUSPICIA

ČLÁNKY VĚDECKÉ	
Slovenská politická scéna a návrh ústavní zmluvy Európskej únie. <i>Ján Lidák</i>	7
Psychologické aspekty stresu ve vztahu ke kvalitě života a pracovní výkonnosti vedoucích pracovníků útvarů Policie České republiky Správy Jihočeského kraje. <i>Veselý Milan, Lukeš Václav, Petr Petr, Kalová Hana</i>	12
Marketingový výzkum na VŠERS, díleč výsledky a zkušenosti <i>Ladislav Skořepa</i>	19
ČLÁNKY ODBORNÉ	
K výzkumu komunikace dětí z rodin imigrantů <i>Jarmila Alexová, Karel Dvořák</i>	23
Podněty k reflexi o sociální etice <i>Josef Dolista</i>	27
„Křesťanský Seneca“ a „Křesťanský Cicero“ – dva pohledy do latinské apologetiky <i>Ondřej Doskočil</i>	30
Jedna epizoda ze života profesora Jana Sedláka (Z dějin české husitologie) <i>Jaroslav Hrdlička</i>	35
Generál Charles de Gaulle a jeho koncepce evropského sjednocení Šesti <i>David Hubáček</i>	37
Vzdělanostní struktura a nové cesty k rozvoji celoživotního učení <i>Růžena Krnáčková</i>	40
Společenský konsensus a rozhodování v hospodářské politice <i>Aleš Lisa, Lubomír Pána</i>	45
Otevřená společnost a její nepřátelé <i>Marek Migalski, Tomasz Pietrzykowski</i>	51
Sociální rozměr židovství. <i>Eva Sotoniaková</i>	55
Problém překladu reálií v slovenských prekladoch V. S. Solovjova <i>Dušan Tellingner</i>	61
ČLÁNKY INFORMAČNÍ	
Strategické problémy celoživotního učení pro ČR <i>Ivan Fišera</i>	65
Kvalifikační připravenost volených zástupců <i>Josef Dolista</i>	73
ANOTACE, RECENZE	
Martin Weis. <i>Historie – učitelka života?</i> <i>Josef Dolista</i>	75
Kvalita života v balneologii <i>Petr Petr</i>	75
Revoluce z jiného pohledu <i>Martin Weis</i>	76
ČLÁNKY SPECIÁLNÍ	
Jde to bez drog? <i>Petr Petr a kolektiv</i>	78
Dotazník SF-36 v chorvatštině <i>Petr Petr a kolektiv</i>	84
Strava pro třetí tisíciletí <i>Petr Petr, Kalová Hana, Soukupová Alexandra, Velikovský Zdeněk</i>	90

Opatření rektora č. 3/2005
České Budějovice dne 6. ledna 2004

**OPATŘENÍ REKTORA KE ZPRACOVÁNÍ
BAKALÁŘSKÝCH PRACÍ NA VYSOKÉ ŠKOLE
EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, o. p. s.**

Způsob zadávání bakalářské práce, témata a průběh zpracování je určen takto:

- Po projednání na příslušné katedře schválí vedoucí katedry do 15.1.2005 jednotlivým vedoucím bakalářských prací tématické okruhy bakalářských prací.
- Studenti 2. ročníku předají do 31.3.2005 prostřednictvím studijního oddělení prorektorovi pro studium a pedagogickou činnost žádost o schválení tématu bakalářské práce a vedoucího bakalářské práce. Žádost podepisuje žadatel a potvrzuje vedoucí bakalářské práce a vedoucí katedry. Součástí žádosti je projekt bakalářské práce.
- Prorektor pro studium a pedagogickou činnost schválí žádost vybraného tématu bakalářské práce do 15.4.2005.
- Vedoucí bakalářské práce na základě schváleného tématu zpracuje zadání bakalářské práce do 30.4.2005, které schvaluje rektor.
- Studijní oddělení rozešle do 15.5.2005 studentům zadání bakalářské práce, které se bude vkládat do bakalářské práce.
- Bakalářská práce je v rozsahu 40 – 50 stran. Úkolem je samostatně zpracování daného tématu pod vedením vedoucího práce. Při zpracování bakalářských prací se studenti řídí Pravidly pro psaní semestrálních a bakalářských prací.
- Bakalářské práce se odevzdávají ve **2 výtiscích a jednou ve formě elektronické** do 30.4.2006 k obhajobě v červnovém termínu. Povinnou součástí bakalářské práce je název a stručný abstrakt (Summary) v anglickém jazyce.
- Pokud bude student konat státní závěrečnou zkoušku v náhradním termínu a neodevzdá-li práci v řádném termínu, je termín odevzdání 1 měsíc (30 dnů) před konáním státní závěrečné zkoušky.
- Posudek na bakalářskou práci (včetně navrhované klasifikace) vypracuje jak vedoucí bakalářské práce, tak i oponent práce. Posudky

musí být odevzdány na studijní oddělení tak, aby si je studenti mohli vyzvednout minimálně 5 dní před termínem obhajoby práce (viz. Studijní a zkušební řád čl. 11 odst. 13).

- Obhajoba bakalářské práce se koná před komisí, kterou jmenuje rektor školy.

Toto opatření předkládá prorektorka pro studium a nabývá platnosti dnem 6.1.2004.

prof. Dr. Josef Dolista, Ph.D., Th.D.
rektor

Opatření rektora č. 4/2005
České Budějovice dne 1. února 2005

**OPATŘENÍ REKTORA DOPLŇJÍCÍ POŽADAVKY
K ODEVZDÁVÁNÍ BAKALÁŘSKÝCH PRACÍ NA
VYSOKÉ ŠKOLE EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, o. p. s.**

- Na základě povinnosti vydávat Dodatek k diplomu v anglicko – české verzi a dále na internetových stránkách zveřejňovat českou i anglickou verzi abstraktů bakalářských prací musí student odevzdat na studijní oddělení anglický název diplomové práce a český a anglický abstrakt práce.
- Vazba u bakalářských prací je pevná, v černých deskách. Na deskách je uveden název a sídlo vysoké školy, uprostřed bakalářská práce, v levém dolním rohu rok odevzdání práce, v pravém dolním rohu jméno a příjmení autora. Dále následuje titulní list, kde je název a sídlo vysoké školy, název práce, označení bakalářská práce, jméno autora, vedoucí práce, rok odevzdání práce. Na následujícím listu bude uveden anglický název práce a abstrakt v anglickém jazyce v rozsahu 350 slov.
- Student předloží studijnímu oddělení potvrzený doklad o správnosti překladu do anglického jazyka, který bude součástí osobního spisu studenta. Správnost překladu a potvrzení bude vydávat Steven Del Riley, BA.

prof. Dr. Josef Dolista, Ph.D., Th.D.
rektor

Rozhovor se studenty VŠERS

Několika svým kolegům z druhého ročníku kombinovaného studia jsem položila dotazy na témata, která se týkala například důvodu, proč si pro studium vybrali právě Vysokou školu evropských a regionálních studií. Zeptala jsem se na přednášené předměty, čím je studium obohacuje a jakým přínosem může být pro jejich budoucí život i v rámci našeho členství v Evropské unii.

Martin Kaljandra, prodejní manager firmy PROFIMED

Tuto školu jsem si vybral z důvodů profesních. Oslovilo mne její zaměření, zejména pak právo v Evropské unii, a protože jsme nyní její součástí, považuji za důležité je znát. Předměty z oblasti managementu mi pomáhají v řešení problémů, kterým je naše firma každý den vystavována. Není snadné odpovědět na dotaz, jaký přínos pro mne bude škola do budoucna mít. Jisté však je, že jsem

zde našel spoustu motivací a odkazů na různá témata, kterým bych se chtěl do budoucna věnovat. Sám za sebe musím přiznat, že mne nejvíce zaujal racionální postoj přednášejících ke globálním problémům. Velice mne obohatil výklad pana dr. Miroslava Sapíka, jak po obsahové, tak po etické stránce, a touto cestou bych mu rád poděkoval. Složení studentů v ročníku je velice dobré, nacházím se zde mezi lidmi, kteří už vědí co chtějí, něco dokázali a jdou si za svým cílem. Tito lidé mi

často pomáhají v mých profesních problémech, někteří ke mně dokonce přistupují jako k vlastnímu sourozenci.

Pevně věřím, že pro mne VŠERS přínosem bude.

Jana Kameníková, tisková mluvčí policie ČR

Studovat na VŠERS jsem se rozhodla z důvodů jak profesních, tak i zájmových. Jako důležité jsem si dobře uvědomovala také skutečnost, že se sídlo školy nachází v místě mého bydliště. Musím přiznat, že získané informace a poznatky jsem v dřívější míře při výkonu svého povolání zatím nepoužila, ale určitě jsem získala potřebný přehled. A sama pro sebe mám velice dobrý pocit, že právě nastala ta doba na sebevzdělávání,

což zvyšuje sebevědomí. V prvním ročníku mne nejvíce zaujal předmět Základy komunikace, který je podle mého soudu velkým přínosem nejenom pro soukromý život, ale i pro jednání v pracovním prostředí. A co se týká složení spolužáků, mám-li být upřímná – s těmi mladšími jsem poněkud omládlá a vrátila se zpátky do studentských let a od těch starších zase čerpám moudrost, zkušenosti a svým způsobem i odvahu pustit se na cestu do neznáma.

Denisa Fialová, projektová pracovnice

Již dlouhý čas jsem si byla vědoma toho, že by pro mne bylo dobré studovat vysokou školu, ale bohužel mi svým zaměřením žádná nevyhovovala. A když mne již nějaké studii

(Pokračování na straně 10)

Rzhovor se studenty ... (Pokračování ze strany 9)

um zaujalo, tak velkou překážkou byla matematika. Jednoho dne jsem narazila na inzerát Vysoké školy evropských a regionálních studií, zjistila jsem si podrobnosti a bylo rozhodnuto. Zpočátku byly důvody k mému rozhodnutí zájmové, ale později se ukázalo, že se bude jednat i o důvod profesní. Samozřejmě mne škola velmi obohatila novými vědomostmi, zážitky, zkušenostmi, novými kontakty, zvedla mi sebevědomí a velmi mě i nadále motivuje. Musím konstatovat, že pro mne byla i cestou k přehodnocení mnoha věcí a utřídění si priorit. Vzhledem ke vstupu naší republiky do EU cítím, že pro můj budoucí život bude právě tato škola velkým přínosem.

Co se týká atmosféry mezi studenty, byla jsem mile překvapena. Dříve jsem měla představu, že se několik lidí sejde jednou či dvakrát za týden ve škole, napíšu si poznámky a anonymně se pak rozejdou do svých domovů. Vůbec jsem

netušila, jaká přátelství lze i při dálkovém studiu navázat. Určitě za tím stojí i určitá náhoda, která dala dohromady právě nás.

Ivan Nadberežný, obchodní ředitel tiskárny

Pro studium na VŠERS jsem se rozhodl ze dvou hlavních důvodů. Jednak jsem hledal výuku vysloveně humanitního zaměření a dále mne také zlákala orientace na studia o evropském právu, historii, dějinách a politických vztazích. Ve svém zaměstnání jsem v neustálém kontaktu s obyvateli členských zemí EU a z toho důvodu je to pro mne velmi zajímavé téma. Výběr předmětů v prvním ročníku považuji za velmi dobrý, líbí se mi výuka jazyků a kombinace předmětů z oblasti práva a filozofie. V současné době rozvíjím své znalosti v používání německého a anglického jazyka, dále je jistě přínosem celkový nový přísun informací v oblasti práva, historie, filozofie. Toto vše

je jednoznačně velmi užitečné pro celkový rozhled v budoucím životě. Spoluzáci na VŠERS jsou pro mne osobně velmi příjemná kapitola. Vedle zaměstnání bylo pro mne velmi těžké pravidelně navazovat přátelské kontakty a zde na škole se z nás stal velmi kompaktní kolektiv. Konkrétně složení studentů je v tomto smyslu perfektní a já se těším na naše další společné roky studia.

Radek Fiala, pracovník celní správy ČR

Vysokou školu evropských a regionálních studií jsem si vybral z profesních důvodů, protože se domnívám, že pro práci úředníka celní správy mohou být předměty, které se zde přednáší, přinejmenším velkým přínosem. Jejich výběr sledávám jako dobře zvolený, první ročník byl jakýmsi úvodem do dalšího studia. Přínos vidím v oblasti získání schopností komunikace, všeobecného rozhledu a utvoření si rámcového náhledu na

EU, což v sobě obnáší její konkrétní a detailní znalost.

Na závěr bych si dovolila citovat slova současného rektora Vysoké školy evropských a regionálních studií pana prof. dr. Josefa Dolisty, Ph.D., Th.D., který ve svém článku Staňte se dobrými spoluvůdci naší instituce (Věc veřejná, 3-2004) uvádí: „Být privátní školou znamená, že student se stal klientem, kterému naše instituce slouží podle jasných pravidel Statutu školy. Nejsme zde pro zisk, ale pro vzdělání. Chceme, aby se každý student naší školy cítil dobře a mohli jsme se mu osobně věnovat v případě potřeby.“ Zajisté nejsem jediná toho názoru, že cíle školy jsou plněny nejenom s velkým nasazením, ale také s vysokým efektem. Za studenty kombinovaného studia druhého ročníku přeji naší instituci hodně zřadu v dalším rozvoji.

*Alena Doležalová
studentka 2.r. KS
alena.jr@doma.cz*

Mezi budoucími úředníky je i několik literárních talentů

Na Vysoké škole evropských a regionálních studií, o.p.s., Č. Budějovice se po zkouškovém období rozbíhá nový semestr. Miroslav Hůle, jeden z nejvýznamnějších jihočeských básníků a dlouholetý člen předsednictva Obce českých spisovatelů, se proto rozhodl ohlédnout se za minulým semestrem, ve kterém vyučoval tvůrčí psaní. Pozitivní zkušenosti ho přiměly k tomu, aby byl seminář zařazen i příští akademický rok.

Kolik jste zatím vydal básnických sbírek a jaká byla nejuspěšnější?

„Vydal jsem 6 sbírek a největší úspěch měl výbor milostné poezie namlouvání. Náklad 2 500 výtisků byl rozebrán a kniha měla dobré recenze i ohlas u čtenářů.“

Teď něco k životu básníka: V čem je jiný všední den literáta od „běžných“ lidí? Nechybí vám více kontaktu s lidmi, pevný pracovní režim... prostě měnil byste?

„Můj život má ideální rytmus a pestrost. Žiju na vsi – tj. hodně blízko života a lidí, pracoviště mám v Třeboni, a to je výkladní skříň pro setkávání s veřejností, často jezdím do literárních spolků do Prahy, kde jsou mými partnery přední čeští spisovatelé, a konečně Evropa je teď taky naše, takže hodně cestuji, třeba do Anglie, Švýcarska, Rakouska, ale i na Východ do „chudých“ zemí.“

Čeho byste chtěl dosáhnout, jaký je váš cíl, ať už umělecký či životní?

„Chtěl bych dopsat zbývající dva díly ke knize, která již vyšla. Jmenuje se Říkali mu Vydra. Takřka životním cílem je napsání generačního románu, kde bych se chtěl vyrovnat s určitou truchlivou epizodou z mého života.“

Co vás vedlo přijmout nabídku na výuku studentů v oboru tvůrčího psaní?

„Chodí mi i tak k posouzení mnoho rukopisů mladých autorů – to je má profese, čist je. Zajímá mě kreativita mladých, zda ubývá či ne. Také mě zlákala prostředí nové Vysoké školy evropských a regionálních studií.“

Byla pro vás tato zkušenost nějakým přínosem?

„Samozřejmě. Každý seminář je určitou literární, společenskou, ale i generační konfrontací. A to je pro mě veledůležitá. Vyhledávám právě generace, jež jsou mimo můj věk. Mí vrstevníci jsou namnoze nudní – unavení, televizní, stereotypní. Se svými žáky se „prokysliči“ a „dobíjí“.“

Našel jste nějaký budoucí – možný – talent?

„Ano, je tam několik talentů – jeden mimořádný s literárními ambicemi. Doufám, že se s nimi budu vídat i po skončení semestru.“

Chtěl byste ve výuce pokračovat?

„Určitě. Nejen kvůli studentům. Mám tížádosť vybudovat jakousi tvůrčí literární líheň, kam by chodili i lidé externě. Což se koneckonců už děje. Víím, že škola mi v tom pomůže nejvíce. Myslím, že jeden semestr nestačí. Nejde totiž vůbec o literaturu – jde o komunikaci, která je nezbytná na jakémkoli postu. Je frapantní, když současný manažer začíná jednání se svými obchodními partnery slovy: Viděli jste včera v televizi Spartu?“

Jak se slučuje zaměření školy, která se orientuje spíše na vzdělávání budoucích úředníků, s uměleckým tvůrčím psaním?

„Literaturou nejsou jen básně, či povídky, scénáře, ale i obchodní dopisy, zdůvodnění žádostí o sponzoring, reklamní texty, projevy, nekrology...“

Jak vás jakožto umělce brali studenti zvyklí především na „akademiky“?

„To vlastně nevím dodnes. Asi mají ambivalentní pocity. Někteří jsou poněkud rozpačití nad mými nároky. Jiní spolupracují a nevyhýbají se konfrontací s mými názory. Jde ale spíše o to aby se refletovali mezi sebou, „pohádali“ se o své práce.“

Máte nějaké informace o jiných osobnostech literar. života, kteří podobně jako vy vyučují tvůrčí psaní? Mají nějaké zajímavé postřehy? Vyměňujete si zkušenosti?

„Mám. Znáím vlastně všechny známé lidi ze Škvoreckého univerzity v Praze – Viewegha, Berkovou, Fišerovou, Vejvodu, Lustiga... Bavíme se o tom, ale cítím, že každý má svůj recept na výuku, pro niž vlastně nejsou učebnice. Třeba Saša Berková mi otevřeně řekla, že mi o tom nic neřekne.“

Jak jste byl spokojen s prvním semestrem?

„Velmi. Samotného mě překvapila invence žáků. Nemyslím, že by měli psát jenom pro zápočet, nebo do šuplíku. Některé texty, byť jako pouhé vycpávky, se dostaly do interního časopisu VŠERSu. Větší rozsah bude mít malý sborníček, který vydáme. Je poskládán z nejlepších, či nejkurióznějších, prací.“

Martin Volný, tiskový mluvčí VŠERS

Vysokoškolští studenti a Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích

Odbornou literaturu pro své vysokoškolské studium si mohou studenti zajistit i vypůjčením v půjčovnách Jihočeské vědecké knihovny v Českých Budějovicích. Tato knihovna je největší vědeckou knihovnou na jihu Čech a má ve svých knihovních fondech literaturu odbornou i všeobecně vzdělávací, beletrii českou i cizojazyčnou, skripta různých vysokých škol, středoškolské učebnice a slovníky, časopisy české i zahraniční, hudebniny, patenty, sbírky zákonů, CDR a také zajišťuje přístup do domácích i zahraničních databází. Za úplaty provádí v oddělení bibliograficko informační služby i rešerše a další informační služby. V knihovně je přístup k internetu za 30,-Kč za hodinu. Podmínkou však je, že uživatel internetu je též uživatelem Jihočeské vědecké knihovny. Tím se každý student může stát tak, že osobně vyplní v knihovně přihlášku, zaplatí 80,-Kč na 12 měsíců a poprvé i 20,-Kč za vystavení legitimace. Pak je seznámen s provozem knihovny i se systémem vyhledávání literatury v elektronickém katalogu. Při své první, nebo další návštěvě si může student zvolit své heslo, jehož prostřednictvím bude mít možnost přístupu ke svému čtenářskému kontu po internetu na adrese (<http://www.cbvk.cz>). Tak si sám zjistí, co vše má půjčeno, kdy mu končí výpůjční lhůta a vypůjčené knihy si také sám může, bez návštěvy v knihovně, prodloužit. Má-li zájem, domluví si i zaslání informací o připravených knihách a o uplynutí výpůjční doby prostřednictvím emailové pošty, či SMS. Tyto úkony musí student vyřídít v knihovně osobně. Do elektronického katalogu na internetu má pak přístup každý, ať je, či není registrova-

ným uživatelem knihovny a to též z hlavní webové stránky (www.cbvk.cz). V katalogu si vyhledá požadovanou literaturu dle různých hledisek, která mu vyhovují (autor, název, téma, hlavní slovo z názvu apod.), a též bude vidět, zda je kniha na regále, či zda je vypůjčená. Legitimace čtenáře je použitelná ve všech provozech Jihočeské vědecké knihovny, a to na adresách:

Lidická 1 (vědecká část knihovna)

Na Sadech 26-27 (všeobecná část knihovny)

J.Opletala 20 – Čtyři Dvory (pobočka)

Lidická 240 (pobočka)

Železničářská 12 (pobočka)

Jizerská 4 (pobočka)

Všem studentům doporučuji, aby si při své první návštěvě přečetli knihovní řád (je k dispozici i na internetu: www.cbvk.cz/služby/knihovniřad), kde jsou i všechny podrobnosti. V knihovně může student i prezenčně studovat v několika studovnách s bohatou příručkovou literaturou. Hlavní budovy knihovny (Lidická 1 a Na Sadech 26-27) jsou přístupny denně (pondělí – čtvrtek 9.00-18.00hod. a v pátek 12.00-18.00 hod.) V letních měsících je výpůjční doba omezená. Délka výpůjční doby je čtyři týdny a knihu lze prodloužit (i prostřednictvím internetu) ještě 2x.

Rádi nové čtenáře uvítáme ve všech našich půjčovnách i studovnách.

PhDr. Květa Cempírková, ředitelka JVK

PŘEDSTAVUJEME PARTNERY NAŠÍ ŠKOLY

Největší dopravce na jihu Čech

Společnost ČSAD JIHOTRANS patří mezi největší dopravní firmy v České republice. Kolos podnikající v oblasti silniční dopravy a opravárenství zaměstnává přes 1000 lidí. V posledním desetiletí prošel významnými změnami, od privatizace přes celkovou konsolidaci a následné zefektivnění všech činností. Poslední významnou událostí bylo rozšíření logistických činností. Za úspěchy stojí kvalitní management společnosti.

Firma sídlící v Českých Budějovicích má dlouholetou tradici a zkušenosti v oblasti silniční dopravy a opravárenství. Její počátky se datují k roku 1949, ale podstatné změny v charakteru, řízení a vlastnictví proběhly po roce 1991.

Současný podnikatelský záběr ČSAD JIHOTRANS je široký, jednotlivé činnosti zahrnují veřejnou silniční a nákladní dopravu v tuzemsku a zahraničí, opravárenství, celní služby, přepravu kusových zásilek, provozování spediční a cestovní kanceláře. Společnost má samostatné podnikatelské divize v Č. Budějovicích, Kaplici, Vimperku, Volarech a Týně nad

Vltavou.

Firemní filozofie je založena na otevřenosti ke všem, zákazníkům a obchodním partnerům i zaměstnancům. Firma disponuje v rámci svých divizí vedle rozsáhlé dopravní kapacity kvalitním zázemím dalších služeb zahrnujícím značkové servisy, pneuservisy, mycí linky, pracoviště měření emisí, STK, čerpací stanice, ale tyto služby nejsou jen pro vlastní potřeby. Využívají je i jiní autodopravci a běžní motoristé, aby si zde nechali seřadit či opravit vozidlo, návěs nebo překontrolovat jeho stav na STK. Areály jsou otevřeny prakticky nepřetržitě a mohou je využívat všichni motoristé. Například rozsáhlý areál v Č. Budějovicích s desítkami pracovišť, logistickým zázemím, celními službami, parkovišti a obrovským skladovým hospodářstvím je vlastně menší město s vlastní infrastrukturou.

V oblasti nákladní dopravy provozuje JIHOTRANS více než 589 vozidel s nosností nad 3,5 t. Společnost je tak největším dopravcem v Jihočeském kraji a má rozsáhlé zkušenosti v oblasti tuzemské nákladní dopravy a me-

zinářské kamionové dopravy. Vozový park tvoří především vozidla značek MAN a Volvo, většina vozidel splňuje ekologické předpisy Euro 3 a Euro 2. Do obnovy vozového parku bylo v poslední době investováno mnoho finančních prostředků. Nejčastěji se s modrobílými nákladními vozy a stříbrnou plachtou setkáte na evropských silnicích států EU, nejčastěji míří do Německa a Itálie. Zefektivnit řízení provozu dopravy pomáhá moderní software a systém satelitního sledování vozidel v nonstop režimu. Součástí nákladní dopravy je i speciální kolona autotransportérů, která zabezpečuje přepravu osobních a užitkových vozidel téměř po celé Evropě.

Komplex služeb v nákladní dopravě doplňuje spediční kancelář JIHOSPED. Její činnost zahrnuje oblast tuzemského a mezinárodního zasilatelství. Kancelář v současné době disponuje kolonou cca 250 smluvních vozidel. Její hlavní činností je zajišťování komplexní dopravní obslužnosti zákazníků.

Autobusová doprava je páteří JIHOTRANSu. Na trhu dopravních služeb v jihočeském regionu zabezpečuje přes 30% služeb

zaměřených na veřejnou linkovou osobní a zájezdovou dopravu. V okrese České Budějovice má dominantní postavení. Modrobílé autobusy s nápisem ČSAD JIHOTRANS jsou nepřehlédnutelné nejen na jihočeských silnicích. Dopravní obslužnost je zajišťována na 64 autobusových linkách, z toho na 3 dálkových zajišťujících pravidelná spojení mezi Prahou a Brnem, dvou mezinárodních propojujících České Budějovice s rakouským Lincem a slovenskou Banskou Bystricí. Osm linek pak nabízí dopravu do rekreačních oblastí a středisek v jižních Čechách. Zbývajících 51 linek zajišťuje dopravní propojení měst a obcí v regionu, tak aby byla zajištěna jejich optimální obslužnost včetně návaznosti na vlaková spojení. Pro úhradu jízdného a zrychlené odbavování cestujících se v linkových autobusech JIHOTRANSu používá již od roku 2002 elektronická peněženka, moderní a komfortní způsob bezhotovostní úhrady jízdného. Významné místo v osobní dopravě má také zájezdová a nepravidelná autobusová doprava. Ta je provozována podle požadavků zákazníků mezi které

(Pokračování na straně 12)

Největší dopravce ... (Pokračování ze strany 11)

patří například Jaderná elektrárna Temelín / doprava zaměstnanců / cestovní kanceláře a sportovní kluby. JIHOTRANS disponuje moderní flotilou autobusů MAN, Setra a Bova s luxusní výbavou.

Přední pozici v nabídce poskytovatelů služeb mají služby motoristům. Jedná se především o autorizovaný nonstop Euro servis MAN, Volvo a Steyer Truck servis, dále pak servis na vozy DAF, Mercedes a Iveco, Liaz, Tatra a Avia a servis autobusů Karosa a Setra. Zajišťovány jsou také autorizované servisní služby pro návěsy a přívěsy Kögel, Schwarzmüller, SCHMITZ a Panav. Širokou nabídku služeb doplňuje prodej rozsáhlého sortimentu náhradních dílů pro nákladní vozidla a autobusy a NONSTOP odtahová a vyprošťovací služba užitkových vozidel a autobusů v tuzemsku i zahraničí. Komplex logistických služeb ČSAD JIHOTRANS dopl-

ňuje divize zaměřená na přepravu kusových zásilek, sběrné služby a celní služby.

Sběrná služba TRANSPORT EXPRES je systém přepravy kusových zásilek z domu do domu využívající síť pravidelných nákladních linek a překladišť sdružených zasilatelů. Prostřednictvím sběrné služby lze zajistit přepravu balíků a kusových zásilek nejenom po České republice ale i ve státech Evropské unie. V jižních Čechách divize denně přepraví přes tisíc zásilek, což je měsíčně kolem jednoho a půl tisíce tun zboží, o které se stará padesát dispečerů a skladníků v Českých Budějovicích, Strakonících, Táboře, J. Hradci a Pelhřimově. K přepravě zboží vyjíždí denně po jihu Čech čtyřicet vozidel a v noci křížuje republiku třicet kamionů TRANSPORTEXPRESu, které převážejí zásilky mezi regionálními pracovišti. Divize působí i v oblasti poskytování celních

služeb. Exportérům a importérům nabízí divize své služby ve vnitrostátních pobočkách Celních úřadů v Českých Budějovicích, Strakonících, Vimperku, Volarech a v Prachaticích. V Č.Budějovicích a Strakonících jsou v návaznosti na celní služby provozovány veřejné celní sklady.

V rámci podnikatelských aktivit nelze opomenout Cestovní kancelář JIHOTRANS, která je moderní cestovní kancelář a poskytuje svým zákazníkům nejširší spektrum programové nabídky. Kancelář slaví úspěchy díky tzv. expedičním a poznávacím zájezdům do oblastí celé Evropy, Jižní Ameriky, části Afriky a Asie. Při jejich realizaci jsou využívány speciálně upravené obytné dopravní prostředky typu hotelbus, kterými disponuje ČSAD JIHOTRANS jako jediný dopravce v ČR.

Cestovní kancelář se také podílí na realizaci významného projektu cykloturistiky a venkov-

ské turistiky Jihočeského kraje, jehož cílem je vytvoření komplexního sezónního dopravního systému CYKLOTRANS, systému pravidelných autobusových linek pro potřebu cykloturistů a pěších turistů. Obdobou tohoto systému v zimních měsících je dopravní systém SKITRANS, který obsluží jak příznivce sjezdového lyžování, tak milovníky „bílé stopy“.

Od roku 1999 je společnost ČSAD JIHOTRANS nositelem certifikátu systému jakosti podle mezinárodních norem ISO, recertifikací v roce 2002 byl systém jakosti aktualizován na normu ČSN EN ISO 9001:2001. Vedle systému jakosti má společnost jako vrchní dopravce v ČR zavedený a certifikovaný systém ochrany životního prostředí podle normy ČSN EN ISO 14001.

www.jihotrans.cz

Škole nic neodepřu

Tato slova pronesl jeden z těch, kteří dost podstatně pomáhali naší škole v jejich obtížných začátcích. Protože však ony obtíže ještě mnohdy přetrvávají, vždyť jsme teprve ve druhém roce své činnosti, pomáhá se stejnou obětavostí i nadále. Kdo je tedy tímto člověkem?

Možná se budete divit, je to podnikatel, a to dokonce úspěšný. Jistě vás napadne, jak a v čem jeho pomoc spočívá. Tak tedy od začátku.

Pan Petr Zvara vlastní tiskárnu. Protože pak každá škola, a tedy i naše, musí vydat mnoho tiskovin od skript, učebnic a dalších studijních materiálů až třeba po vlastní noviny, spolupráce s tiskárnou je vítána. To vítání je pochopitelné, vždyť každý zákazník je vítán. To ano, jenže až do doby, než prohlásí, že toho potřebuje spoustu, ale peněz má tak tak. Jenže pan Zvara reagoval úplně jinak. Nejprve se ptal, co potřebujeme, a kdy přišlo na cenovou kalkulaci, rádi jsme uvítali jeho přívětivý výrok ve smyslu, že se určitě nějak dohodneme. Někdy dokonce s úsměvem utrousí: tak dejte, kolik na to máte, přeče nebudu vzdělávací instituci odírat.

Vidíte, skoro se zdá, že je taková

vstřícnost nezvyklá až podezřelá. Kde se vzala? Každý přece chce vydělávat, kam by přišel podnikatel bez výdělků. Proto jsme na toto téma zavedli nenápadný rozhovor, a hle, zde je odhalené tajemství.

Otec pana Zvary je docent Zvara, dlouholetý učitel na Vysoké škole zemědělské v Č. Budějovicích. Sám pan tiskař je celým jménem Ing. Petr Zvara, CSc., druhdy jeden z předních odborníků tuším na fytopatologii, pracovník ČSAV. To jsou zkrátka ty paradoxy, v tomto případě ovšem pro nás příznivé. I když se pan Zvara dal na tiskařinu a díky svému vědeckému přístupu je i zde úspěšný, srdce mu stále tlouče pro vědu, pro vzdělání. Jednou mi v žertu řekl, že by si možná rád i naši školu udělal, jen tak, aby se dozvěděl něco nového. Mám ovšem pocit, že to ani žert nebyl, možná ho mezi našimi externisty uvidíme. Zatím ho rádi vidíme mezi našimi

partnery, protože vyrobit například noviny za příznivou cenu je pro nás opravdu ulehčením, můžeme

tak oněch tiskovin udělat pro naše studenty o něco víc.

— mb—

BOSCH

Koncem roku 2004 bylo Vysoké škole evropských a regionálních studií slavnostně předáno 5 kompletních počítačů od zástupců firmy Robert Bosch České Budějovice, pana Ing. Zdeňka Rubína, vedoucího personálního oddělení, a slečny Zuzany Jinderlové, asistentky oddělení pro styk s veřejností. V této souvislosti mi proto dovolu, vám krátce představit tuto společnost.

Společnost Robert Bosch v Českých Budějovicích byla založena 1. května 1992 jako společný podnik stuttgartského koncernu Bosch GmbH, Stuttgart a Motoru Jikov a. s. V roce 1995 se koncern Bosch stal jediným vlastníkem společnosti v Českých Budějovicích. Výrobní program zahrnuje komponenty automobilové techniky pro koncernovou divizi GS – Gasoline Systems (benzínové systémy). Českobudějovická společnost exportuje přes 90% své produkce zákazníkům, jimiž jsou téměř všechny významné evropské automobilky. Počet zaměstnanců se z původních tří set rozrostl na téměř dva tisíce a roční obrát by měl letos překonat hranici 300 milionů eur.

V září byla zahájena stavba nového vývojového a inovačního centra za téměř sto třicet milionů korun. Pracovat v něm bude kolem dvou set lidí, z toho sto třicet budou tvořit zaměstnanci, kteří již v současné době ve firmě pracují. Stavba má být dokončena na jaře příštího roku.

Věříme, že vám, studentům, budou předané počítače sloužit k rozvoji a růstu vašeho osobního i profesního potenciálu.

HOSPIC SV. JANA NEPOMUKA NEUMANNA V PRACHATICÍCH

Milí čtenáři,

dovolte, prosím, abych Vám představil myšlenku a projekt „Hospice sv. Jana Nepomuka Neumanna v Prachaticích“, který se nachází v závěrečné fázi budování.

Hospic je umění doprovázet ...

Hospic přichází na řadu ve chvíli, kdy medicína již vyčerpala veškeré cesty vedoucí k vyléčení. Jeho místo je tam, kde je potřeba citlivě vnímat osobnost člověka v konečných stádiích - většinou onkologického - onemocnění, tj. v závěrečných fázích života. Hospic respektuje nejen pacientovy potřeby biologické, ale nedílně též sociální, psychologické a duchovní.

Světová zdravotnická organizace uvádí, že ve světě není bolest až z 80% účinně léčena... Hospic naopak pacientovi při jeho přijetí – za využití nejmodernějších poznatků paliativní medicíny – slibuje, že nebude trpět nesnesitelnou bolestí. Dále mu zaručuje, že vždy bude zachována jeho lidská důstojnost a v posledních chvílích nezůstane osamocen.

Hospic jako nestátní zdravotnické zařízení je připraven sloužit každému člověku našeho kraje bez ohledu na barvu pleti, vyznání, pohlaví, věk, vzdělání, majetkové poměry, čili každému potřebnému. Bude mít kapacitu 29 lůžek. Na každém pokoji kromě lůžka pro pacienta se nachází ještě přistýlka pro rodinného příslušníka, jehož pobyt je vítán. Návštěvy budou možné 24 hodin denně, 365 dní v roce. Pro zájemce z řad odborné veřejnosti jsou rovněž připraveny dva pokoje pro stážisty, kteří budou mít zájem o pobyt v hospici. Jedná se o nadstandardní zařízení, ve kterém bude při plném vytížení 29 pacientů kromě lékařů pracovat cca 12 zdravotních sester, 15 ošetřovatelů/ek, psycholog, duchovní a další pomocný a servisní personál. K dispozici bude též multifunkční kaple, jež kromě bohoslužebných účelů bude sloužit k pořádání přednášek, kulturních pořadů ap.

V současnosti Hospic sv. Jana N. Neumanna - jediný v jihočeském kraji - stojí před dokončením. Budova, je fakticky hotová, zbývají dokončovací práce a vybavování interiéru. Termín otevření je podzim letošního roku. Jedná se částečně o renovaci dílu kláštera kongregace Milosrdných sester

sv. Karla Boromejského, částečně o novostavbu. Celkové náklady činí přes 70 mil. korun. Velká část z nich je již proinvestována díky dotacím ze státního rozpočtu, Krajského úřadu Jihočeského kraje, Města Prachatice i díky štědrosti řady soukromých firem a fyzických osob. I přes tuto podporu zbývá k dokončení a zahájení služby potřebným získat posledních několik málo milionů korun...

Budeme vděční za poskytnutí jakéhokoliv finančního příspěvku na č. ú. 171 157 619 / 0600 či za zprostředkování užitečných kontaktů. Věříme, že možná i s Vaší pomocí se nám podaří vše úspěšně dokončit a budeme moci na podzim t.r. začít sloužit trpícím našeho kraje.

Případné zájemce rádi hospicem provedeme a poskytneme bližší informace.

*Mgr. Robert Huneš
tel. 388 311 726*

Jak se do lesa volá ... (Pokračování ze strany 7)

Vidíte i nějaké zásadní rozdíly ve způsobu vedení české a německé firmy?

„Formálně společenským rozdílem mezi českým a německým podnikem je vztah mezi nadřízenými a podřízenými. Tykání v českém podniku prolíná všechny úrovně a je zřejmě produktem a pozůstatkem komunisty šířené pseudorovnosti. Pro německé partnery jsou křestní jména v českých podnicích o to méně pochopitelná, že vizitky jejich českých partnerů se hemží různými tituly. Kontraproduktivní účinky řízení ve formě skutečné nebo předstírané představy jedné velké rodiny pak přicházejí, podobně jako v bývalé NDR, ve chvíli, kdy je nutno redukovat počet pracovních sil.“

Rozdíly jsou i v silnějším konkurenčním boji, který existuje v Německu mezi pracovníky. Pramení z toho, že nikdo nemá své pracovní místo jisté. Podobně jiné je to i v případě absence kvůli nemoci. V Německu prvních šest týdnů nemoci platí nemocnému zaměstnanci zaměstnavatel nadále jako mzdu, tzv. Lohnfortzahlung, teprve potom nastupuje zdravotní pojišťovna s tzv. Krankengeld. Nemoc tak jde v prvních šesti měsících na účet podniku a tedy i spolupracovníků. Pracovník, který je často nemocen, tak nemá v podniku velkou budoucnost.“

*Martin Volný
tiskový mluvčí VŠERS, volny@vsers.cz*

Z jednání akademického senátu

Akademický senát se 10. března 2005 sešel k mimořádnému jednání. Vedle běžných procedurálních záležitostí vzal na vědomí rezignaci Mgr. Heleny Klementové na členství v AS a vyjádřil souhlas s výsledkem doplňujících voleb do komory akademických pracovníků. Novým členem AS se stal Mgr. Vladimír Čížek, který dostal 11% platných hlasů i při malé volební účasti pedagogů.

AS dále vyjádřil souhlas s rozhodnutím rektora VŠERS jmenovat MUDr. Petra Petra Ph.D. prorektorem pro zahraniční styky.

Členka AS Petra Sandanyová informovala senát o návštěvě Evropského parlamentu ve Štrasburku. Do stanoveného termínu poslalo přihlášky a odpovědi na zadané otázky 17 zájemců. Členové senátu po dlouhém jednání vybrali 9 studentů kombinovaného i prezenčního studia a 2 náhradníky. Jména účastníků budou zveřejněna na webových stránkách školy.

Dr. Skořepa informoval o stavu studentského hodnocení vyučujících a jednotlivých předmětů. Předběžnou zprávu dostanou členové AS k projednání před příštím zasedáním, které bylo přeloženo na 19. května 2005 v 15,00 hod.

V průběhu diskuse o studijních záležitostech senát podpořil návrh na uspořádání veřejné prezentace nejlepších studentských semestrálních prací.

Dušan Brandtner - předseda AS VŠERS

úvaha

Nová politická strana žen – je to nutné?

Když jsem nedávno otevřela sobotní noviny *Mladá fronta Dnes*, zaujal mne titulěk „Vzniká nová strana žen. A věří v úspěch.“ Neprodleně sklouzl můj pohled na fotografii ženy s dolíčky a potutelným výrazem, jenž mne mátl a já nejprve nevěděla, jak bude sdělení v článku vážné. Zvědavě jsem se začetla.

Novou stranu chce založit prozatím hrstka odvážných žen s cílem změnit zákony, které prý neberou na ženy ohled. Chtějí se dívat na zákony ženským pohledem. Chtějí rovnost šancí. Chtějí prosazovat zákony, které budou ku prospěchu rodiny a dětí.

Svoje odhodlání, které se mnohým může zdát směšné, hájí odkazem na sufražetky, které aby prosadily svůj zájem, obětovaly se v nerovném boji proti jezdcům na koních.

Nejsem feministka, avšak ženská otázka mne zajímá. Nicméně vznik nové ženské strany mi přijde utážený za vlasy. Trochu mi to připadá násilné, v určitém směru trucovité. Jako by někdo své pomačkané „ego“ chtěl narovnat a upozornit na sebe naškrobeným límečkem politika.

Vznik nové strany si žádá mnoho úsilí. Vznik strany předpokládá ideu, program, osvětu a hlavně peníze. Není to mrhání?

Nebylo by efektivnější svoje záměry prosazovat v již existujících stranách? Vloudit se do programů těch stran, které mají ve svém programu řešení sociálních otázek, které svými programy podporují práva žen a dětí, které se opírají o teze udržitelnosti vývoje lidstva. Naopak vznik strany s tak úzkou specifikou, jak avizuje paní Z. Ulmannová, byť nesporně důležitou, si koleduje o roli plachetničky mezi koráby.

Nebylo by moudřejší držet se prastaré pravdy, která říká: „...za vším je žena“. O pravdivosti tohoto výroku se můžeme přesvědčit, když na-

hlédneme do historie Napoleonských válek, dění na královských dvorech, rozhodování Hitlera či Einsteina. Mocní a významní muži v zásadních okamžicích světových dějin byli často ovlivněni ženou.

Proč nevsadit na duševní a tělesnou krásu žen? Proč nevsadit na něco, co muži nemají, protože jsou muži a v harmonické polaritě „muž a žena, žena a muž“ úspěšně prosazovat práva dětí, žen, potažmo i mužů. Podívejme se na manželku našeho prvního československého prezidenta Charlottu Garrigue Masarykovou, která silnými argumenty zabránila odchodu T. G. M. z naší vlasti v souvislosti s hilsneriádou (hájil Žida Hilsnera obviněného za rituální vraždu). Vždyť i velká česká žena Teréza Nováková prosazovala, že ženy a muži by měli pracovat spojenými silami bez rozdílu pohlaví, protože vždy jde o jejich společnou budoucnost a o budoucnost národa. Ženy podle T. Novákové by měly uplatňovat genialitu svého srdce vedle geniality mužova ducha.

Separovat politické strany na ženské a ty ostatní se mi nelíbí. Tím více, že naše ženy mají ve srovnání s životy jiných žen ve světě mírumilovný a smysluplný život. Oproti ženám v západní Africe, Indii, Číně či arabských zemích našim ženám a dětem nejsou všeobecně upírána práva.

Nechťjme se dívat na zákony ženským nebo mužským způsobem. Zákon by měl být jednoznačným pravidlem, poplatným pro všechny, pro muže i ženy.

Nemohu souhlasit se zakladatelkou strany, když říká: „Členy mohou být i muži. Jen musí počítat s tím, že se na volitelná místa kandidátky nedostanou.“ (citace zdroj MF Dnes XV/242)

Ještě strana nezačala fungovat a už diskriminuje pro změnu muže.

Jana Mesarčová

posluchačka 1. ročníku KS VŠERS, mesarcej@vsers.cz

EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND

Aktuální situace v oblasti realizace „Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů v Jihočeském kraji“. Možnost získání dotací ze Strukturálních fondů Evropské unie.

Dovoluujeme si vám předat informace, týkající se předkládání projektů v rámci Evropského sociálního fondu (ESF), kterým se zabývá Oddělení implementace projektů ESF (OIP ESF) Úřadu práce v Českých Budějovicích.

Prostředky Evropského sociálního fondu, který je zaměřen na podporu zaměstnanosti, zaměstnatelnosti, celoživotní vzdělávání, rozvoj podnikání a vyrovnávání příležitostí při vstupu na trh práce jsou v ČR čerpány prostřednictvím Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ).

Úřad práce v Českých Budějovicích plánuje na I.čtvrtletí roku 2005 vyhlášení výzvy k předkládání žádostí o finanční podporu z OP RLZ v rámci grantového schématu „Podpora aktivní politiky zaměstnanosti“ (Opatření 1.1 OP RLZ) a grantového schématu „Adaptabilita a podpora konkurenceschopnosti podniků a organizací“ (Opatření 4.1 OPRLZ) pro Jihočeský kraj.

Podrobnější pokyny najdete v Příručce pro žadatele o finanční podporu grantovým projektům Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů (www.esfcr.cz) a následně přímo ve výzvě k předkládání projektů. Dne 16. února 2005 se uskutečnil seminář k Opatření 1.1 OP RLZ a dne 17. března 2005 seminář k Opatření 4.1, na těchto seminářích byly podány konkrétní informace související přímo s tvorbou, předkládáním a výběrem projektů vhodných k financování z výše uvedeného zdroje.

Okruh, z něhož budou takovéto vhodné projekty vybírány bude vycházet z OP RLZ z Priority 1 - Aktivní politika zaměstnanosti a z jejího Opatření 1.1 Posílení aktivní politiky zaměstnanosti při zaměstnávání uchazečů a zájemců o zaměstnání. Zde jsou cílovou skupinou uchazeči o zaměstnání, osoby dlouhodobě nezaměstnané a osoby ohrožené dlouhodobou nezaměstnaností, zájemci o zaměstnání a zaměstnanci ohrožení ztrátou zaměstnání.

Hlavními podporovanými činnostmi budou rekvalifikace, zavádění no-

vých nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, rozšíření poradenských, informačních a motivačních služeb, podpora nových nebo ohrožených pracovních míst, podpora nových forem zaměstnávání a v neposlední řadě i podpora vzniku a upevnování těsnějších vazeb a partnerství mezi institucemi na trhu práce, zaměstnavateli, vzdělávacími institucemi, školami, obcemi, nestátními neziskovými organizacemi.

Dalším okruhem pro výběr projektů pro OP RLZ bude Priorita 4 - Adaptabilita podnikání a její Opatření 4.1 Zvýšení adaptability zaměstnavatelů a zaměstnanců na změny ekonomických a technologických podmínek, podpora konkurenceschopnosti. Zde tvoří cílovou skupinu zaměstnavatelé, zaměstnanci a zájemci o zahájení podnikání.

Mezi hlavními podporovanými činnostmi by mělo být především odborné vzdělávání zaměstnavatelů a zaměstnanců, které je potřebné pro vyrovnání se s profesními, strukturálními a technologickými změnami, zvýšení dostupnosti dalšího vzdělávání v organizacích, rozšíření a uplatňování pružných forem organizace práce, zvyšování konkurenceschopnosti prostřednictvím zavádění systému řízení jakosti a standardů kvality, aktivity zaměstnavatelů zaměřené na podporu bezpečnosti práce a ochranu zdraví na pracovišti.

V rámci Evropského sociálního fondu mohou být podpořeny jen takové projekty, u kterých se bude jednat pouze o měkké investice do rozvoje lidských zdrojů.

Pravidelně sledujte stránky www.esfcr.cz, www.mpsv.cz a www.nvf.cz

Těšíme se na spolupráci i na Vaše dotazy na e-mailu: evropskefondy.cb@up.mpsv.cz.

Kontaktní osoby jsou pro Opatření 1.1 Bc. Václav Čejka tel. 387 709 181 a pro Opatření 4.1 Ing. Alexandra Netrvalová tel. 387 709 185.

Mgr. Andrea Formánková, vedoucí OIP ESF
Úřad práce v Českých Budějovicích

Život amerického středoškoláka

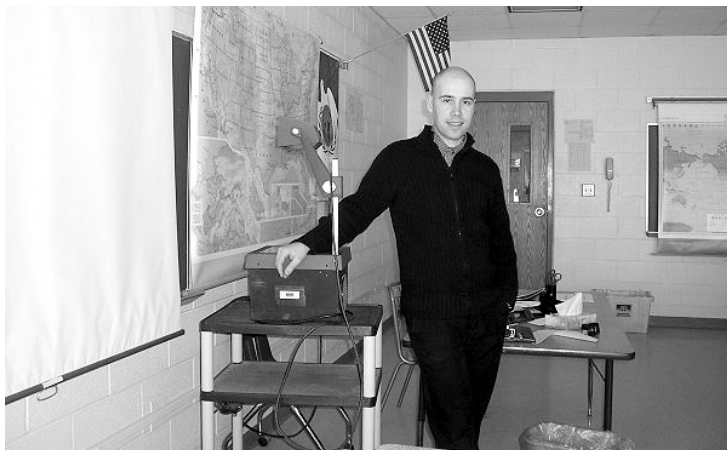
Po dlouhé době zdravím všechny kolegyně, kolegy a studenty VŠERS v Českých Budějovicích. Dnes se Vám pokusím nastínit typický den amerického středoškoláka podle mých dnes už více jak šestiměsíčních zkušeností českého učitele na americké střední škole.

Musím se přiznat, že jsem skoro po 8 měsících v USA přepnul klávesnici na mém počítači do češtiny a zjistil jsem, že nejsem schopen psát odpovídající rychlostí v mém rodném jazyce s háčkama a čárkami... Zvolil jsem tedy jednodušší způsob a to napsání tohoto článku na americké klávesnici, a poté doplnění háčků, čárek, přehozených z a y až po napsání celého textu. Stydím se. Doufám, že alespoň mé věty budou dávat pro českého čtenáře smysl, protože tady se prostě nevyhnete tomu nepoužívat anglicismy a myslet v americké angličtině. Což je však předpoklad mluvit v cizím jazyce alespoň trochu jako rodilý mluvčí. Kolegové jazykáři potvrdí.

Výuka začíná v netradičním čase 8.13 každý den a pro všechny studenty stejně. Neexistují tu, jako v Čechách nepopulární, kvůli brzkému vstávání, hodiny od sedmé hodiny ranní. Pro všechny studenty začíná škola stejně a pro všechny také stejně končí, a to v 14.38.

Prvním předpokladem pro to, aby škola mohla začít včas, je dostat se do školy. Většina studentů využívá služeb školních autobusů (school buses), které jsou označeny logem školy a čísly, podobně jako MHD. Po sedmé hodině ráno vyjíždí v každém městě armáda těchto žlutých autobusů, které určitě budete znát z jakéhokoliv amerického filmu ze školního prostředí. Každý autobus má svoji přesně danou trasu, na které sváží studenty do příslušných škol, v případě našeho školního okrsku Whitney Point (Whitney Point School District), je to z okruhu asi 20 km. Naše škola má autobusů asi 25 a není výjimkou, že ke škole přijíždí autobus třeba jen s 15 studenty na palubě. Nutno podotknout, že ráno je proto lepší zvolit takovou cestu do práce, kde tyto školní autobusy nepotkáte, což je v mém případě dálnice, protože je zákonem nařízen zákaz předjíždění jak jedoucích, tak i stojících školního autobusu, když autobus zastaví,

aby nastoupili nebo vystoupili žáci a rozsvítí výstražná světla, musí zastavit i auta jedoucí v protisměru! Autobusy jsou majetkem školy, pro kterou představují skutečně veliký výdaj z rozpočtu na provoz školy. Škola autobusy musí koupit, musí platit jejich řidiče (většinou řidičky), naftu, dále opraváře autobusu, kteří jsou také zaměstnanci školy apod. Nutno podotknout, že žáci za přepravu školními autobusy neplatí ani cent. Z přibližně 600 žáků naší střední školy využívá služeb školních autobusů asi 2/3 studentů, převážně ti mladší, zbytek jezdí vlastními auty nebo je přiváží a vyzvedávají rodiče. Jinak i já jsem měl možnost projet se už několikrát školním autobusem a moje poznatky jsou následující: autobusy netopí nebo topí špatně, v zimních měsících jsou okna zevnitř namrzlá, místo pro nohy mezi sedadly není téměř žádné, sedadla jsou nepohodlná, autobus zapáchá zvenku i zevnitř, páni konstruktéři také asi úplně zapomněli na pérování a řidiči (řidičky) autobusů vypadají přesně jako z amerických filmů (nepřeháním!!!). Vzpomeňte na typický příklad z notoricky známého filmu Forrest Gump. Naprosto přesně. Povolání řidiče školního autobusu patří k nejhůře placeným profesím, řidiči jsou také zaměstnanci školy, nejčastěji jsou to ženy, které jsou doma s dětmi a chtějí si něco přivydělat nebo lidé na penzi. Hlavně třetáci a čtvrtáci (Juniors and Seniors) jezdí do školy vlastními auty, v případě naší školy je každé ráno na parkovišti (parking lot) pro studenty okolo 150 aut. Každý student musí požádat vedení o to, aby mohl do školy dojíždět autem, dostane pak přidělené speciální parkovací číslo a místo. Někteří kolegové jsou, vedle dalších povinností, určeni k tomu, aby na studentském parkovišti drželi, ráno před vyučováním a odpoledne po vyučování, dozor! V mínus 20 stupních to není žádný med. Jinak moje škola má celkem 3 parkoviště, jedno výše zmiňované

pro studenty a další dvě pro učitele a zaměstnance školy. Celkem je každý den okolo školy kolem 250 automobilů. Kam by se to u zdravky v Českých Budějovicích vešlo?! Ještě jedna perlička, někteří kolegové drží dozor také na parkovištích pro učitele...to už je bez komentáře!

Velmi diskutovaným tématem je věk, kdy se člověk může stát řidičem. Ve státě New York je to 16 let. Možná příliš brzy, podle mého názoru, na druhou stranu řízení je tady strašně jednoduché, vzhledem k dopravnímu značení na silnicích a převážně dálnicích, automatickým převodovkám v autech a celkové kultuře chování na silnicích. Na druhé straně jsou mladí řidiči a řidičky diskriminováni ze strany pojišťoven, povinné ručení je tu především ovlivněno věkem řidiče a v případě věku do 21 let je pojistka až dvojnásobná. Jsme zvyklí stěžovat si na ceny povinného ručení v Čechách, ale dovedete si představit, jako student střední školy, platit za pojistku v přepočtu okolo 40.000 Kč ročně. Nelze se pojišťovněm divit, protože nedávno jsem četl průzkum, ze kterého je jasné, že okolo 75 % nehod ve státě New York je způsobeno řidiči do 21 let. Už se mi několikrát stalo, že při výjezdu z parkoviště jsem byl téměř "sestřelen" nějakým studentem (výjezd z parkoviště na hlavní silnici má totiž učitelské parkoviště společný s tím studentským).

Vyučování začíná v 8.13 americkou státní hymnou. Mezi 8.09 a 8.13 a pak během každé přestávky jsou učitelé povinni stát u dveří své třídy, zdravit žáky, dozírat na dění na chodbách (hallway) a tak vůbec šířit dobrou náladu s úsměvem na

tváři. Podle výrazu tváří některých žáků nechodí někteří z nich do školy s moc dobrou náladou. Řada učitelů je ve škole již třeba v půl 8, někteří již před 7. Já jsem jeden z těch, co dojíždí z největší dálky, tak přijíždím do školy okolo 7.45. Jinak mít vlastní třídu považuji za jednu z největších předností amerického školsví. Je to místo, kde trávíte většinu dne, je to vaše třída, kancelář a tak trochu i přechodný domov, můžeme si ji vyzdobit podle svého, máte na svém místě veškeré pomůcky pro výuku atd. Mimo map, plakátů s historickou tematikou, české vlajky jsou to nejčastěji výtvoři žáků (projects). Žáci mají každý den 9 vyučovacích hodin, 1 hodinu přípravy na další hodiny (study hall) plus jednu hodinu na oběd. Opět každý den stejný rozvrh, stejní učitelé...tomu se říká režim! Hodiny trvají 40 minut, přestávky pouze 4 minuty, což je tak akorát na přesun do další třídy. Smyslem takto krátkých přestávek je nedat šanci studentům podnikat cokoli nekalého. Studenti mají jednu hodinu určenou na oběd. Tyto hodiny jsou každý den tři, v každé skupině na oběd je jedna třetina studentů, tedy asi 200. Já osobně mám dozor u jedné skupiny studentů spolu s dalšími 4 kolegy (lunch duty). Po vyzvednutí oběda musí žáci sedět na svém místě, sníst oběd a pak počkat do konce hodiny. Hodina oběda (lunch period) je v podstatě brána jako každá jiná hodina. Jinak hodnocení americké kuchyně by bylo na samostatný článek, tak alespoň ve zkratce. Průměrný Američan, co se týče kvality a kalorických hodnot, jídlo velmi podceňuje, mírně řečeno. To bohužel platí i o školních

obědech. Oběd stojí pro žáky okolo 1 dolaru, rada sociálně slabších žáků, jejichž rodiče nemají určitý příjem, má obědy zadarmo. Student má v podstatě dvě možnosti. Buď si vezme školní oběd nebo tzv. náhradu oběda (lunch sub), což je většinou neuvěřitelně nechutná bageta z bílého a sladkého pečiva (buchta), naplněná vším možným, hlavně spoustou dresinku, tataruky a kečupu. Oběd je také velice jednotvárný, servíruje se na plastových tácičkách nebo talířích, nejčastěji kousek masa nebo pizzy a ve zvláštním plastovém kelímku hranolky nebo opečené brambory. Opět tuny kečupu a dresinku. K obědu se nepije čaj, ale mléko prodávané v malých čtvrtlitrových krabičkách. Žáci si sice mohou vzít plastové příbory, ale tady se jí rukama... Nevěřil jsem tomu, ale je to tak. Po obědě si žáci ruce utírají do ubrousků, v jídelně (cafeteria) není voda a mýdlo, stejně jako ve třídách. Jediné místo, kde si můžete umýt ruce jsou toalety. Všechny

zbytky obědů, včetně tácu a talířů, se vyhazují do ohromných plastových popelnic v jídelně. V jídelně je také stánek s různými dobrotami, studenti si zde mohou koupit kolu nebo další nápoje všech možných, často až nepředstavitelných barev. O kalorických hodnotách těchto nápojů se raději rozepisovat nebudu. Řada dívek obědvá brambůrky. Řada mých kolegů doma ví, že můj vztah k jídlu je velmi pozitivní, ale tohle se opravdu nedá... Na obědy ve škole nechodím. Vůbec už se nedívám, že řada Američanů má, mírně řečeno, nadváhu, mezi teenagery je tato situace alarmující. Proto, až půjdete dnes do jídelny, tak paním kuchařkám pěkně poděkujte a buďte vděční za to, co jíte. Veřte mi, vím, o čem mluvím!

Mimo přestávky se studenti nesmí pohybovat po škole bez povolení (pass), které mu pro každý případ zvlášť vystavuje učitel. Škola bojuje proti tomu, aby žáci opouštěli třídu na toaletu, v nezbytných případech

se pak žák musí napsat na speciální arch papíru včetně času odchodu (sign-out) a příchodu (sign-in) z toalety. Speciální pass je také třeba k návštěvě školní sestry (nurse), která řeší zdravotní problémy žáků během vyučování. Od pololetí je vydáno nové ředitelské nařízení (memo), žáci tak nesmí používat ve škole mobilní telefony, walkmany, discmany nebo na půdě školy nosit pokrývky hlavy. Pokud se z nějakého důvodu studenti nedostaví včas nebo naopak chtějí odejít ze školy dříve, musí rodiče zavolat do školy a oznámit důvod. Každý den je vydán seznam těchto studentů pro potřeby učitelů.

Po skončení poslední hodiny ve 14.38 je hlášení ve školním rozhlasu s programem na další den a většina studentů jede domů. Řada studentů zůstává od úterý do čtvrtka po škole, ať již už z důvodu trestu (detention) nebo ze studijních důvodů (potřeba doplnit si či zopakovat test, dodělat domácí úkoly apod.). Většina

studentů zůstává do 15.30 a pak jim učitel vydá pass a do 16.00 zůstávají v knihovně. Po 16. hodině jsou ke škole přistaveny poslední dva autobusy a ty rozváží tyto studenty domů. Oficiálně končí školní den pro učitele v 15.30, řada z nás však zůstává ve škole minimálně do 16.00, často i déle. Řada z nich působí jako sponzoři, jak se tady tomu říká, některých poškolních aktivit (coaching) a klubů. Členové různých klubů a sportovních týmů také zůstávají ve škole déle. Na naší škole jsou např. týmy amerických fotbalistů, basketbalistů, fotbalistů, fotbalistek, pozemních hokejistek a řady jiných sportů a dalších klubů (např. fotografický, dramatický, lyžarský, výtvarný, francouzský, fitness).

Takle tedy vypadá ve zkratce školní den amerického středoškola.

Z Endwellu Vás všechny upřímně zdraví a na všechny se zase těší

Mgr. Milan Kovář, lektor VŠERS

- 1849**
první návštěva novoapečeného císaře Františka Josefa I. v Českých Budějovicích při cestě z Prahy do Lince
- 1857**
druhá návštěva rakouského mocnáře Františka Josefa I. v Českých Budějovicích při cestě z Prahy do Ischlu, když jel na jelení říji
- 1885**
třetí císařská návštěva v Českých Budějovicích při návratu z plzeňských manévru
- 1888**
čtvrtá zastávka císaře v Českých Budějovicích bezprostředně po ničivé zářijové povodni
- 1895**
pátý a poslední pobyt imperátora v Českých Budějovicích od nádraží projel dnešní Žižkovou ulicí okolo budoucího sídla firmy na slavnostně vyzdobené náměstí

CB

ČESKOBUDĚJOVICKÉ POZEMNÍ STAVBY SPOL. S R. O.

Věc veřejná - Čtvrtletník k otázkám veřejné správy Jihočeského kraje - III.ročník, č. 1. - Vydává Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s., České Budějovice – Redakční rada: Dr. Milena Berová (vedoucí redakce), prof. JUDr. Ing. Antonín Cyrner, CSc., prof. Dr. Josef Dolista, Th.D., Ph.D., doc. PhDr. Karel Dvořák, CSc., prof. PhDr. Jaroslav Erneker, DrSc., Ing. Adolf Lísal, Dr. Lubomír Pána, prof. PhDr. Emanuel Pecka, CSc., Mgr. Miroslav Sapík, Ph.D.

– Adresa redakce: VŠERS, o.p.s., Žižkova 6, 370 01 České Budějovice, tel.: 386 116 816, e-mail: berova@vsers.cz - Sazba: Martin Vach, INFO EXPRES – Tisk: Tiskárna J.I.E., s.r.o., - Redakce si vyhrazuje právo redakční úpravy rukopisů, nevyžádané rukopisy nebudou vráceny – ISSN 1214 - 2719